FØROYA LØGMAÐUR

FRÁGREIÐING LØGMANS Á ÓLAVSØKU 2012

LØGMANSSKRIVSTOVAN
www.tinganes.fo

RØÐA LØGMANS

Harra formaður

Ólavsøkudagarnar munnu flest øll kenna eina serstaka kenslu.

Vit halda okkara tjóðarhátíð. Høvuðsstaðurin er flaggskrýddur, fólk kløddi í veitsluskrúð, og um býin hoyrist gleðisrómur og sangur. Fólk eru komin úr øllum heraðshornum, og hesar dagar kenna vit kensluna av at hoyra saman. Kensluna av at vera partur av nøkrum størri. Kensluna av at vera ein tjóð.

Ólavsøkumorgun gongur skrúðgongan oman í dómkirkjuna til guðstænastu. Síðani niðan á Tinghúsvøllin til vakran kórsang, har stór mannfjøld kemur saman.

Skrúðgongan umboðar og myndar politisku, kirkjuligu og fyrisitingarligu myndugleikarnar. Leiðin ímyndar grundvøllin undir okkara samfelag – fólkaræðið og tey kristnu virðini.

Ólavsøkan er partur av okkara mentan. Ein partur av teimum mongu træðrunum, ið knýta okkum saman. Træðrirnar, ið treyta okkara samleika og eru við til at gera okkum til eina tjóð, ið er okkara fram um aðrar. Tjóðina, ið ger, at vit ikki missa fótafestið í einum stundum ørkymlandi heimi.

Vit eru øll ymisk, men tjóðina og samfelagið mynda vit øll.

Vit hava búleikast á okkara oyggjum í øldir. Vit hava bygt eitt framkomið samfelag. Og her skulu komandi ættarlið liva og virka.

Latið okkum í felag tryggja, at samfelagið verður rúmsátt, og at her verður liviligt hjá okkum øllum.

Var eg listamaður, málaði eg eina mynd, har tolsemi og fólkaræði er grundvøllur. Eina mynd, har øll við teirra ymiskleika og hugsjónum eru við at mynda tað føroyska listaverkið.

Harra formaður

Heimsbúskapurin er í ringastu kreppu síðani 1930-árini. Higartil eru vit sloppin lutfalsliga snikkaleys gjøgnum kreppuna. Bæði tí at samfelagið var væl fyri, tá kreppan av álvara fór at gera um seg, og tí vit hava tikið rættstundis avgerðir, ið hava vent gongdini.

Kreppan er ikki av, og útlitini fyri heimsbúskapin eru framvegis ivasom.

Fyri okkum er størsta avbjóðingin manglandi fólkavøkstur. Eftir fleiri ár við vøkstri er fólkatalið nú fallandi. Tilflytingin er minkað seinastu árini, meðan fráflytingin hevur verið støðug.

Vit mugu tí skipa samfelagið soleiðis, at tað er lokkandi hjá fólki at flyta til landið, og at her er gott at vera hjá familjum við børnum.

Til hetta krevst, at vit fáa fleiri spennandi arbeiðspláss, nøktandi vælferðartænastur, góðar útbúgvingarmøguleikar, umframt góð frítíðar- og mentanartilboð.

Fyri at røkka hesum málum krevst búskaparvøkstur.

Landsstýrið er farið undir eina vakstraræt lan á fimm økjum: fiskivinnu, ferðavinnu, frálandavinnu, útbúgving og íverksetan.

Málið er at fáa størri virði burtur úr havsins tilfeingi, at fáa fleiri ferðafólk til landið, at menna avleitt virksemi av okkara altjóða skipaskráseting, at skapa fleiri útbúgvingartilboð og at stimbra íverksetarar.

Orsøkir til manglandi fólkavøksturin eru nógvar. Og fyri at steðga fráflytingini, er neyðugt at fremja átøk á flest øllum økjum. Eg fari í næstum at seta ein bólk at útgreina og gera eina heildarætlan við átøkum, ið skulu setast í verk fyri at skapa fólkavøkstur.

Fyri at hetta skal eydnast, er neyðugt við støðugari kós, ið røkkur longri enn eitt valskeið. Tað krevur breiðar semjur. Vit fara tí at samráðast við allar flokkar á Løgtingi um hesar ætlanir.

Harra formaður

Vend er komin í føroyska búskapin. Lønarútgjaldingarnar vaksa, útflutningurin veksur, hallið minkar, og sambært metingum veksur bruttotjóðarúrtøkan aftur í ár. Arbeiðsloysið er minkað seinasta árið og er nú millum tey lægstu í Evropa.

Nýggjasta konjunkturkanningin vísir, at vit føroyingar, sum heild eru vorðnir meira bjartskygdir um framtíðina.

Í seinastu metingini hjá Moody's av kredittvirðinum varðveita vit okkara høgu rating. Hetta hevur týdning, tá rentan á lánum landskassans skal ásetast.

Landsstýrið hevur seinastu árini lagt stóran dent á at tálma vøksturin í almennu rakstrarútreiðslunum fyri at minka um hallið.

Íløgukarmurin er hækkaður fyri at stimbra virksemið. Og útbúgving og vælferð eru raðfest. Tað var eisini grundarlagið undir seinasta uppskotinum hjá landsstýrinum um fíggjarkarmar, har ein røð av tiltøkum verða ásett, so at yvirskot aftur verður á fíggjarlógini í 2016.

At fáa javnvág í almenna roknskapin er ikki eitt mál í sær sjálvum. Javnvág í almenna roknskapinum er ein liður í at leggja eitt gott grundarstøði undir okkara búskap. Ein fyritreyt fyri at tryggja framtíðar vælferð og vøkstur.

Rationaliseringar eru framdar, og fleiri tillagingar fara at verða gjørdar.

Vit mugu øll taka tøk.

Vit leggja okkum eftir, at broytingar svíða sum minst. Í staðin fyri at skerja við plenuklipparanum, hava vit m.a. lagt fleiri almennar stovnar saman, soleiðis at fakliga umhvørvið gerst sterkari, og raksturin fyri hvørja eind gerst bíligari.

Vit vilja veita okkara borgarum eina so góða og bíliga tænastu sum møguligt. Hetta krevur, at vit tora at hugsa nýtt. At vit duga betur at gagnnýta okkara útbygda undirstøðukervi, og at vit gera íløgur í menning og nýggja tøkni. Eisini um úrslitini ikki vísa seg fyrr enn seinni.

Talgilda heilsuskipanin er gott dømi um, hvussu nýhugsan og tøkni kann bróta slóð fyri enn betri skipanum og tænastum í almenna geiranum.

Við varligum fíggjarpolitikki og nýhugsan kunnu vit fáa meira fyri minni.

Ein høgur marginalskattur er ein tann størsta forðingin fyri búskaparvøkstri, tí hann ger, at fólk ikki fáa nóg mikið burtur úr at taka eyka tøk. Harafturat var skatturin á lønum vorðin alt ov høgur samanborin við okkara grannalond. Fyri fólk, sum hava nomið sær longri útbúgving, merkti hetta, at tey við somu inntøku høvdu havt upp í fleiri túsund krónur meira aftan á skatt, um tey búðu í Danmark heldur enn í Føroyum.

Tí framdi samgongan eina skattaumskipan 1. januar í ár. Úrslitið av skattalættanum sæst aftur í øktum búskapi, og privata nýtslan er vaksin.

Skattaumskipanin hevur verið nógv umrødd. Ført hevur verið fram, at gjógvin millum rík og fátøk er vorðin ovurhonds stór. Henda ræðumyndin er misvísandi. Nýggja skattaskipanin er framvegis progressiv, og tey við hægru inntøkunum rinda væl meira í skatti.

Føroyar eru ikki ávegis at gerast eitt stættasamfelag. Tvørturímóti er munurin millum hægstu og lægstu inntøkurnar væl lægri enn í grannalondunum.

Tað hevur verið funnist at lønarviðurskiftunum hjá landsstýrisfólkum. Eg haldi, at skipanin skal broytast. Í løtuni endurskoðar ein óheft nevnd viðurskiftini, og ætlanin er at leggja uppskot til nýggjar reglur fyri Løgtingið í hesi tingsetuni.

Harra formaður

Ríkidømið í havinum hevur verið grundarlagið undir okkara búskapi í meira enn 100 ár.

Skulu vit hava búskaparvøkstur, nú og í framtíðini, mugu vit gagnnýta hetta ríkidømið betur.

Undanfarna landsstýrið legði lunnar undir eina umsitingarætlan, ið skal endurreisa botnfiskastovnarnar undir Føroyum. Talið á fiskidøgum er lækkað munandi. Nýggj øki eru friðað, og gongst sum ætlað, kann fiskatilfeingið í føroyskum sjóøki fáa umhvørvisgóðkenning í seinasta lagi í 2015.

Vit hava besta fiskin, ein kann hugsa sær. Vit eiga tí at seta okkum fyri, at okkara land skal vera millum heimsins fremstu matvøruframleiðarar.

Í næstum verður ein arbeiðsbólkur settur at gera uppskot til ein matvørupolitikk, ið skal lýsa, hvussu vit flyta okkum frá at vera rávøruútflytari til at vera ein matvøruframleiðandi tjóð. Vísast skal á vinnumøguleikar, og hvussu útbúgving og gransking kann vera við til at menna matvøruframleiðslu bæði úr fiski og úr aðrari rávøru.

Feskar rávørur og góð hagreiðing eru sjálvsagdar fortreytir fyri, at vit kunnu gera okkum galdandi í hesum høpi. Landsstýrið er tí farið undir at fremja átøk fyri at hækka góðskuna á tilfeinginum, sum kemur upp á land.

Seinastu tíðina hevur nógv kjak verið um tilfeingið í havinum sum fólksins ogn. Settir eru nógvir viðkomandi spurningar, og víst er á veikleikar við verandi skipan. Landsstýrið fer tí at gera uppskot til eina umskipan av fiskivinnuni. Ætlanin er at greiða fleiri mál, ið ivi hevur verið sáddur um, her undir útlendskan ognarskap, brúksskyldu, býtið í skipabólkar, tilfeingisgjøld og burðardygga umsiting av tilfeinginum.

Endamálið er at fáa eina skilagóða og burðardygga skipan, ið samstundis tryggjar vinnuni støðugar karmar at virka undir. Ein bólkur við umboðum úr øllum politisku flokkunum á Løgtingi er settur at fylgja arbeiðinum.

Harra formaður

Tað hevur ikki eydnast at fáa semju um eina nýggja makrelavtalu við hini strandalondini. Londini hava tí aftur í ár ásett sína egnu kvotu. Vit hava ásett okkum knøpp 150.000 tons.

Økti makrelfiskiskapurin hevur stóran týdning fyri búskapin, og munandi meira makrelur verður nú virkaður til matna. Føroyar hava framkomin uppsjóvarvirki á landi og ein pelagiskan flota, sum er millum heimsins best útgjørdu.

Støðan er serstøk. Nøgdirnar av makreli eru fleiri ferðir størri, enn tá avtalan við hini strandalondini var gjørd. Tað snýr seg um stór virðir, ið aftur í ár mugu fáast til høldar. Eisini fyri at staðfesta, at makrelurin finst í stórari nøgd í føroyskum sjógvi.

Avgerðir um býtið av makrelinum bygdi á:

- At sum mest verður virkað til matna fyri best møguligan prís.
- At sum mest kemur um føroyska bryggju, so meira virksemi verður her á landi.
- Og at sum flest í fiskivinnuni fáa møguleika at fáa ágóða av tilfeinginum.

Noreg hevur noktað føroyskum skipum at landa makrel í Noreg. ES útvegar sær í løtuni heimild at revsa lond, ið eftir teirra tykki ikki fiska burðardygt. Bæði politiskt og umsitingarliga er nógv orka løgd í at gera vart við okkara sjónarmið, ikki minst, at tiltøkini kunnu stríða ímóti reglum um altjóða handil.

Lat ongan iva ráða. Føroyar vilja hava eina loysn á makrelósemjuni. Ongin kann liva við, at makrelstovnurin verður niðurfiskaður. Men vit fara sjálvandi at verja okkara rættindi.

Harra formaður

Føroyar skulu gerast ein miðdepil fyri frálandavinnu.

Í hesum døgum verður áttandi brunnurin eftir olju boraður við Føroyar. Ætlanin er at bora gjøgnum basaltfláirnar. Hetta er dýrasta verkætlan í Føroya søgu.

Hóast olja og gass ikki eru funnin í rakstrarverdum nøgdum, hevur virksemið higartil ment og varpað ljós á møguleikar hjá føroyskari vinnu og arbeiðsmegi. Í dag arbeiða nógvar fyritøkur og einstaklingar í oljuvinnu uttanlands. Hetta gevur inntøkur, og vit gerast betur før fyri at taka ímóti avbjóðingunum, tá kolvetni verður útvunnið á okkara øki.

Føroyska Altjóða Skipaskrásetingin er komin á hvíta lista hjá Paris MOU. Miðvísa arbeiðið at marknaðarføra skipanina sum eitt hágóðsku flagg hevur eydnast. Skipanin kastar inntøkur av sær, og so hvørt sum talið á skipum veksur, víðkast møguleikarnir fyri avleiddum virksemi.

Vit hava nú eina kappingarføra skipan, har 79 skip eru skrásett. Málið er at røkka 100 skipum í ár. Her kann staðfestast, at tað grør um gangandi fót.

Veðurlagsbroytingarnar í Arktis skapa nýggjar møguleikar og avbjóðingar. Skipaferðslan í Norðurhøvum veksur og fer at vaksa meir í framtíðini. Føroyar liggja mitt á hesi nýggju sjóleið.

Landsstýrið arbeiðir á fleiri økjum til tess at fáa búskaparligan ágóða av broytingunum. Føroyar eru við í felags arktiskari strategi fyri Kongsríkið. Landsstýrið hevur harafturat sett ein bólk at greina, hvussu Føroyar kunnu gagnnýta økta virksemið í Arktis. Dentur verður lagdur á vinnu og gransking, umframt hvørji átøk vit mugu fremja viðvíkjandi tilbúgving og náttúruvernd. Greiningin verður liðug komandi vár.

Landsstýrið hevur sett sær fyri, at í 2020 skulu millum 80 og 90 prosent av orkunýtsluni á landi stava frá varandi orkukeldum. Til hetta krevjast stórar íløgur. Landsstýrið er saman við SEV og kommunufeløgunum farið undir eina umfatandi greining av øllum elorkukervinum og útbyggingarmøguleikunum. Kanningin verður liðug um ársskiftið.

Landsstýrið hevur sett sær sum mál, at ferðavinnan skal gerast ein størri táttur í búskapinum. Ferðavinnan skapar arbeiðspláss um alt landið og gevur nýggj frítíðartilboð, eisini til okkum, sum búgva her.

Ferðaráð Føroya er skipað av nýggjum. Farið er undir at leggja eina vakstraræltan fyri ferðavinnuna. Vit hava nógv at bjóða ferðafólki. Eina bergtakandi náttúru og eitt ríkt og blómandi mentanarlív.

Ein høvuðsavbjóðing er, at Føroyar eru lítið kendar úti í heimi. Tí eru størri upphæddir settar av til at marknaðarføra Føroyar sum ferðavinnuland.

Longdi flogvøllurin í Vágum gevur møguleikar fyri nýggjum flogleiðum. Og drúgva arbeiðið at fáa Føroyum part í evropeiska loftferðslusamstarvinum ECAA er loksins komið undir land. Um stutta tíð verða Føroyar partur av samstarvinum. Tá fer tað at standa føroyskum flogfeløgum frítt at flúgva á evropeiska meginøkinum, eins og evropeisk flogfeløg kunnu flúgva til Føroya.

Harra formaður

Ríkt mentanarlív, góð útbúgvingarskipan og góðar granskingarumstøður eru eyðkenni fyri eitt samfelag í menning.

Nógvir møguleikar eru at granska í Føroyum. Vit hava gransking á høgum altjóða stigi, og granskarar eru við í nógvum altjóða verkætlanum.

Luttøkan í ES-granskingarsamstarvinum hevur roynst sera væl. Samstarvið endar í 2013, tá ið nýggja samstarvið Horizon 2020 væntandi eisini kemur at standa okkum í boði. Sum liður í menningini av føroyskari gransking er tað framhaldandi okkara ætlan at luttaka í ES-granskingarsamstarvinum.

Eitt granskarasetur gerst veruleiki um stutta tíð. Endamálið er at savna tøknikrevjandi gransking og stimbra samstarv millum vinnuna og almennar granskingarstovnar. Við hesum fáa vit eitt umhvørvi, ið kann gerast gróðrarbotnur fyri nýggjar vinnur og arbeiðspláss.

Hóast krepputíðir er útbúgvingarøkið raðfest við munandi hægri játtanum seinnu árini. Síðani 2008 er talið á næmingum, ið taka eina miðnáms- ella hægri útbúgving í Føroyum økt úr umleið 2.300 upp í umleið 3.000. Á íløgusíðuni eru stórar ábøtur fyri framman. Marknagilsdepilin verður væntandi liðugur í 2016, og Løgtingið hevur eisini játtað pening til at útbyggja aðrar miðnámsskúlar.

Tað er gott og gagnligt, at ung leita út í heim at ogna sær lærdóm og royndir. Men at ein so stórur partur av okkara ungdómi leitar burtur, kann eisini vera ein vandi. Tí ein stórur partur kemur ikki heimaftur.

Fróðskaparsetrið hevur ment seg nógv seinnu árini. Men neyðugt verður við betri lestrarmøguleikum og einum stimbrandi lestrarumhvørvi, fyri at fleiri lesandi kunnu og vilja taka sína útbúgving her. Vit kanna tí møguleikarnar fyri at bjóða fleiri útbúgvingar á Setrinum, og vit fara at raðfesta útbúgvingarøkið enn hægri.

Frá august 2013 verður farið undir eina nýggja skipan av miðnámsútbúgvingunum, sum fer at geva teimum ungu enn fleiri valmøguleikar. Tá kunnu næmingar í størri mun seta saman sína egnu útbúgving.

Frá august 2013 verða støðisútbúgvingin innan tøkni og lærlingaútbúgvingarnar samansjóðaðar. Skúlaskeiðini verða løgd í fastar karmar, og lærarakreftirnar verða samskipaðar og gagnnýttar betur.

Fólkaskúlin er grundarsteinurin undir okkara útbúgvingarskipan.

Seinnu árini er stórur dentur lagdur á at menna lesi- og skriviundirvísingina. Telduforrit er ment til sjón- og lesiveik. Allir lærarar skulu á skeið í fakligari lesing og kunningartøkni. Arbeitt verður við at skipa bygnaðin soleiðis, at tað gerst møguligt at gagnnýta játtanina betur.

Vit fara at styrkja møguleikarnar hjá teimum við serligum avbjóðingum. Arbeitt verður við at víðka miðnámsskúlatilboðini. Tað ber til at skipa enn fleiri tilboð, so foreldur ikki kenna seg noydd at leita uttanlands at finna børnum sínum skúla- og heildartilboð.

Stuðul til mentan, list og ítrótt er við til at tryggja eitt ríkt og fjølbroytt mentanarlív.

Eitt stórt framstig fyri okkara mál og mentan er, at allar føroyskar orðabøkur eru tøkar á netinum hjá skúlunum.

Á savnsøkinum verður nógv gjørt fyri at verja okkara mentanararv. Millum annað verður arbeitt við at tryggja, at føroyski báturin og gomul træskip verða varðveitt.

Harra formaður

Vit eiga eitt gott vælferðarsamfelag, ið er úrslit av drúgvum arbeiði. Hvønn einasta dag taka starvsfólk lógvatøk at vera um gomul og sjúk og geva børnum okkara ein góðan førning at bera við sær víðari í lívinum.

Børnini eru gimsteinarnir í okkara samfelag. Góð heim og nærumhvørvi eru besta trygdin fyri, at børnini fáa umsorgan og ein góðan uppvøkstur.

Tað eru børn, sum ikki fáa nóg góða umsorgan. Og barnið er ikki altíð ført fyri at siga frá.

Barnaverndarlógin er broytt. Fráboðanarskyldan hjá bæði fakfólki og vanliga borgaranum er herd. Fyri at styrkja fakligu viðgerðina av barnaverndarmálum verða barnaverndarøkini løgd saman í størri eindir frá 2014.

Ætlanir eru um at skipa sokallað barnahús, har hjálpin til børn, ið hava verið fyri misnýtslu, verður savnað.

Landsstýrið er farið undir at smíða eitt lógaruppskot um at skipa eitt óheft barnaumboð, ið skal tryggja rættindi hjá børnum.

Børn við serligum avbjóðingum hava tørv á tænastum frá fleiri myndugleikum. Foreldur mugu tí ofta fara frá einum myndugleika til annan fyri at fáa hjálp til síni børn. Tí kunnu foreldur kenna hesar tilgongdir bæði tungar og troystarleysar.

Peningur er fingin til vega, so bíðilistarnir til barna- og ungdómspsykiatriina kunnu styttast.

Stjórnarráðini, sum varða av skúla-, almanna- og heilsumálum, eru farin undir at greina, hvussu tænastur til børn við serligum tørvi kunnu samskipast, so at borgarin hevur eitt stað, eina hurð, at venda sær til fyri at fáa hjálp og stuðul.

Heildarætlanin at basa harðskapi í parlagi er farin av bakkastokki. Harðskapur er ofta tengdur at rúsdrekka. Ein rúsevnis- og rúsdrekkapolitikkur verður orðaður, har dentur verður lagdur á familjuna. Á henda hátt varpa vit ikki bara ljós á misnýtaran, men eisini tey, sum kenna avleiðingarnar av at liva upp at misnýtsluni.

Stórur tørvur er á einum meira fjøltáttaðum bústaðarmarknaði.

Landsstýrið leggur seinastu hond á ein nýggjan bústaðarpolitikk, ið saman við víðkaðum heimildum til Húsalánsgrunnin skal seta sjøtul á eina nýggja leið. Eina leið, sum skal tryggja, at øll hava møguleika at útvega sær hóskandi bústað fyri ein rímiligan kostnað.

Landsstýrið vil virka fyri kappingarførum rentum á bústaðarlánum, eitt nú við realkredittlánum. Um neyðugt skal Húsalánsgrunnurin taka upp kappingina við at bjóða realkredittfígging.

Málið er, at alternativir bústaðir verða bygdir kring landið, og at bústaðarfíggingin verður lagaligari. Fyrsta stigið er longu tikið við lutaíbúðarverkætlanini hjá Eysturkommunu og Húsalánsgrunninum.

Vit skulu hava góðar og virðiligar umstøður til teirra, sum onkursvegna ikki eru før fyri at taka sær av sær sjálvum. Næstu árini verða íløgur í sambýli raðfestar frammarlaga.

Gongst sum ætlað, verður eitt sambýli til sálarsjúk klárt at taka í nýtslu innan árslok í 2013, bústaðir til heilaskadd í 2016, eitt ungdómspensjónat eisini í 2016, sambýli til fólk við autismu og menningartarni í 2017, umframt eitt sambýli til fólk við menningartarni í 2018.

Harra formaður

Eitt gott samfelag skal lofta, tá ið tørvur er á hjálp. Og sanniliga eisini hjálpa fólki á føtur aftur.

Vit skulu stremba eftir at geva tí einstaka møguleikan til eitt virkið lív og møguleikan at uppihalda sær sjálvum. Vit mugu ikki gloyma fólk burtur, hóast tey hava fingið stuðul til uppihald. Fólk skulu bæði hava nakað at liva av og nakað at liva fyri. Tað skal vera brúk fyri okkum øllum. Øll skulu hava møguleika at geva sítt íkast.

Í vár samtykti Løgtingið einmælt ein arbeiðsmarknaðarreform við eini røð av tiltøkum, ið skulu hjálpa fólki inn á arbeiðsmarknaðin. Tí vit vilja hava ein rúmligari arbeiðsmarknað, eisini fyri fólk við breki, sjúku ella sosialum trupulleikum.

Vit eiga at leggja størri dent á møguleikar og førleikar hjá tí einstaka heldur enn at síggja forðingar og veikleikar.

Reglurnar fyri læknaváttanir verða tí broyttar, so at læknin ikki bara staðfestir, hvat viðkomandi ikki megnar. Læknin skal saman við arbeiðsgevara og arbeiðstakara eisini staðfesta, hvat viðkomandi er førur fyri. Vit flyta okkum frá forðingum til førleikar og møguleikar.

Stórur partur av teimum, sum standa uttan arbeiði, eru ófaklærd. Og gongdin á arbeiðsmarknaðinum er, at alsamt størri partur av størvunum krevja útbúgving.

Almannaverkið er farið undir at gera eina skipan at geva fólki møguleika at fáa mett og góðskrivað sínar fakligu førleikar, sum tey hava ognað sær í arbeiðslívi ella á annan hátt. Hetta fyri at geva teimum betri møguleika at endurútbúgva seg og royna seg á øðrum arbeiðsøkjum.

Harra formaður

Vit skulu støðugt menna og tillaga vælferðina, so eisini komandi ættarlið kunnu njóta eina góða vælferð. Almannastovnan og Nærverkið eru løgd saman í Almannaverkið. Hetta er Føroya størsta samanlegging. Samanleggingin er týdningarmikið stig í at menna tænastuna.

Landsstýrið er farið undir eina heilsunýskipan, ið skal tryggja eitt munadygt heilsuverk í framtíðini. Vit skulu fara frá hugsanini um trý sjúkrahús og kommunulæknaskipan til hugsanina um eitt samanhangandi heilsuverk. Endamálið er at tryggja dygdargóðar heilsutænastur fyri øll.

Ætlanin er at flyta partar av tænastunum, sum í dag verða veittar á sjúkrahúsunum, tættari at borgarunum. Tænasturnar skulu savnast í heilsuhús kring landið, har kommunulæknar og aðrir fakbólkar eru knýttir at. Upplýsing og fyribyrging skal, eins og viðgerð, verða ein berandi partur av heilsutænastuni, og sjúklingurin skal takast meira við í viðgerðina.

Farið verður undir eina tilgongd, har borgarin fær møguleika fyri at koma við sínari áskoðan um, hvussu føroyska heilsuverkið skal virka í framtíðini.

Í juni varð nýggja sjúklingahotellið í Danmark tikið í nýtslu. Tað gleðir meg, at tey, sum noyðast til Keypmannahavnar í sjúkuørindum, nú hava fingið góðar umstøður at búgva undir, meðan tørvur er á hvíld áðrenn og eftir sjúkraviðgerð.

Heilsutrygdargjaldið verður endurskoðað. Ætlanin er at gera skipanina meira samhaldsfasta.

Politiska skipanin hevur arbeitt við pensjónsnýskipan í fleiri ár. Og vit mugu ásanna, at tað hevur gingið striltið at fáa ta neyðugu politisku semjuna.

Men vit gevast ikki so. Arbeiðið við pensjónsnýskipanini heldur fram. Ætlanin er, at fyrri partur viðvíkjandi pensjónsuppsparing verður samtyktur í heyst, og írestandi parturin verður settur í verk 1. januar 2014.

Eg eri sannførdur um, at vit koma á mál. Tí eg veit, at allir politiskir flokkar vilja taka ábyrgd í hesum týdningarmikla máli.

Harra formaður

Í áravís hevur verið arbeitt við at skipa kommunubygnaðin av nýggjum. Mong hava helst kent tað sum, at landsstýrið hevur roynt at kroyst umfatandi broytingar niður yvir tey. Landsstýrið avgjørdi tí at gera tilgongdina meira fólksliga og skipaði í vár fyri vegleiðandi fólkaatkvøðu um ætlanina.

Fólkið er nú komið til orðanna.

Avgjørt er at leggja eldraøkið til kommunurnar at umsita í 2014. Landsstýrið og kommunufeløgini samráðast nú um, hvussu økið skal fíggjast. Farið er undir at smíða eina eldralóg, sum skal áseta rættindi og tænastustigið í eldrarøktini. Út frá hesum fara kommunurnar sjálvar at tryggja ein skynsaman og munagóðan rakstur.

Grundarlagið undir kommunala fólkaræðinum er, at fólkið í nærumhvørvinum skal hava ávirkan á síni egnu viðurskifti, og at almennar uppgávur skulu loysast so nær borgaranum, sum til ber.

Samferðsluætlanin 2012 til 2024 er um at verða liðug. Ætlanin verður grundarlagið undir politiskari viðgerð av langtíðaríløgum.

Landsstýrið vil fremja Eysturoyartunnilin. Ætlanin er at nýta lógarheimildina at bjóða út einkarættin at gera og reka tunnilin.

Fyri at tryggja, at ábyrgd og myndugleiki fylgjast í byggiverkætlanum, fer landsstýrið at miðsavna íløgujáttanirnar til bygningar hjá landsstýrismanninum í innlendismálum, sum varðar av Landsverki.

Harra formaður

Føroyskt vinnulív finnur alsamt nýggjar marknaðir, og útflutningurin til Eysturevropa er vaksin seinastu árini. Arbeitt verður tí við at tryggja okkum lagaligari handilsviðurskifti við eitt nú Russland, Ukraina og Turkaland. Somuleiðis verður kannað, hvussu eitt útflutningsráð kann skipast í samstarvi við vinnuna.

Viðgerðin av okkara landgrunskrøvum uttan fyri 200 fjórðingar norðan fyri Føroyar byrjar væntandi í ST-landgrunsnevndini komandi vetur. Uttanríkistænastan og Jarðfeingi skulu leggja stóra orku í hetta

arbeiðið. Eg fegnist í hesum sambandi um, at Føroyar fyri fyrstu ferð hava fingið umboð í eina týðandi ST-nevnd.

Í heyst verða ískoytissáttmálar um viðurskiftini hjá børnum lagdir fyri Løgtingið. Føroyar hava áður fingið atfinningar frá ST-nevndum fyri ikki at hava sett hesar sáttmálar í gildi.

Harra formaður

Eftir ætlan verða útlendingamál yvirtikin í 2013. Og í næstum verður møguleikin at yvirtaka loftferðsluøkið kannaður nærri.

Tað eru í løtuni fimtan felagsmál eftir at yvirtaka. Eg vænti, at vit framhaldandi koma at yvirtaka fleiri málsøki.

Allir flokkar vilja arbeiða ímóti størri búskaparligum og politiskum sjálvbjargni. Vit vilja ganga somu leið. Men vit eru kanska ikki samd um ferðina, ella hvat vit leggja í týdningin at koyra eftir umstøðunum.

Heimastýrisskipanin hevur verið okkara politiski grundvøllur síðani 1948. Henda skipan eigur sín stóra lut í, at vit í dag hava eitt framkomið vælferðarsamfelag. Men ein og hvør skipan má lagast til nýggjar tíðir. Hóast nýskipanina í 2005 er ivasamt, um karmarnir eru nøktandi til tær avbjóðingar, ið vit møta á altjóða pallinum.

Tað verður neyðugt at skipa okkara ríkisfelagsskap av nýggjum. Eg droymi um ein ríkjafelagsskap við trimum sjálvstøðugum londum.

Mín framtíðarmynd er, at vit sum fólk finna saman um eina nýggja skipan, sum sameinir heldur enn spjaðir okkum.

Harra formaður

Vit skulu loysa tær avbjóðingar, ið liggja fyri framman. Vælferðin verður bara tryggjað, um vit hava áræði og dirvi at fremja tey átøk, sum eru neyðug.

Eg bjóði øllum flokkum á Løgtingi vælkomnum til eitt tingár, har landsstýrið vil gera sítt til fyri at finna breiðar semjur. Semjur, sum halda tvørtur um løgtingsval. Hetta er ikki lætt, og ofta er nóg trupult at finna semjurnar innanvert parlamentariska grundarlagið hjá landsstýrinum.

Fólkaræði er samrøða, segði danski gudfrøðingurin Hal Koch. Í einum fólkaræði skulu tey fólkavaldu eisini taka avgerðir. Men orðini hjá Hal Koch minna okkum á, at tað oftast loysir seg at gera eina roynd afturat at finna felags stev. Lat okkum tí fara til verka við góðum treysti og ikki lata møguleikarnar fyri samstarvi og felags loysnum fara aftur við borðinum.

Góða ólavsøku – góða tingsetu. Gud signi Føroyar.

LØGLISTI 2012

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um ræði á málum og málsøkjum (yvirtøka av málsøkjunum útlendingaøki og marknaeftirlit)
Endamálið við lógaruppskotinum er formliga at yvirtaka málsøkini útlendingaøki og marknaeftirlit. Politiskt er henda yvirtøka avtalað í samgonguskjalinum hjá verandi samgongu frá 14. november 2011.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um samsýning og eftirløn landsstýrismanna v.m.
Uppskot um at broyta lógina verður gjørt við støði í tilmæli, sum óheft nevnd fer at lata Løgmansskrivstovuni í heyst.

Uppskot til verklagslóg um Stokkastovu
Endamálið er at restaurera Stokkastovuna, soleiðis at hon kann koma til sín rætt fornfrøðiliga, bygningssøguliga og í sambandi við ferðavinnu. At restaurera Stokkastovuna krevur tíð og serliga serfrøði/tøkni. Tí má tryggjast, at arbeiðið verður framt yvir ár uttan steðg. Tí verður mett, at frægast er at fáa verkætlanina staðfesta í verklagslóg.

Uppskot til samtyktar um, at Føroyar taka undir við sáttmálanum um havnatiltøk fyri at fyribyrgja, basa og útiloka ólógligan, ófráboðaðan og óskipaðan fiskiskap
Endamálið við FAO sáttmálanum er at steingja altjóða marknaðin fyri sjóvegis sølu av ólógliga veiddum fiski.

Uppskot til samtyktar um at gera broytingar í NAFO-sáttmálanum
NAFO er millumlanda felagsskapur fyri samstarv um fiskiskap í altjóða sjógvi í útnyrðingspartinum av Atlantshavinum. Endamálið er at staðfesta broytingarnar, sum NAFO limalondini hava samtykt at gera í sáttmálanum.

Uppskot til samtyktar um Norðurlendskan sáttmála um sosiala trygd
Sáttmálin er ein millumtjóða avtala millum Norðurlond á almannaøkinum. Avtalan staðfestir, hvørji rættindi norðurlendingar, sum flyta millum Norðurlond, hava til sosialar veitingar hvør hjá øðrum. Nýggi sáttmálin kemur í gildi fyri gamla sáttmálan frá 2003, sum hevur verið galdandi í Føroyum síðan 2005. Orsøkin til, at Norðurlond hava gjørt eina nýggja avtalu, eru nýggjar ES-reglur á almannaøkinum.

Uppskot til samtyktar um Sjálvbodna frumskjalið um barnasølu, barnaskøkjulevnað og barnapornografi tilhoyrandi Barnarættindasáttmálanum
Endamálið við ST-frumskjalinum er at banna og verja børn móti barnasølu, barnaskøkjulevnaði og barnapornografi.

Uppskot til samtyktar um Sáttmála Sameindu tjóða móti skipaðum brotsverkum um landamørk
Endamálið við ST-sáttmálanum er at fremja eitt virkið altjóða samstarv, sum kann fyribyrgja og basa skipaðum brotsverkum um landamørk.

Uppskot til samtyktar um Frumskjalið at fyribyrgja, basa og revsa mannahandli, serliga handli við kvinnum og børnum, tilhoyrandi Sáttmála Sameindu tjóða móti skipaðum brotsverkum um landamørk
Endamálið við ST-frumskjalinum er at fyribyrgja, basa og revsa mannahandil, verja og hjálpa offrunum og at styrkja altjóða samstarvið hesum viðvíkjandi.

Uppskot til samtyktar um Sjálvbodna frumskjalið tilhoyrandi Sáttmálanum um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek
Endamálið við ST-frumskjalinum er at geva persónum og bólkum møguleika fyri at kæra sína søk til ST-nevnd, um rættindi teirra verða mett skerd í mun til ásetingarnar í ST-sáttmálanum, ið frumskjalið hoyrir til.

Aðalorðaskifti um frágreiðing um uttanríkispolitikk
Løgmaður leggur fram "Frágreiðing um uttanríkispolitikk" til aðalorðaskifti.

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um landsskatt og kommunuskatt
Uppskotið er partur av einari dagføring av reglunum um skatting av skattgjaldarum, sum arbeiða umborð á útlendskum skipum ella á landi uttanlands. Samstundis verður við uppskotinum mælt til, at reglurnar um skattafría samsýning til dómarar, linjuverjar og venjarar verða dagførdar.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um áseting av skatti
Uppskotið er partur av einari dagføring av reglunum um skatting av skattgjaldarum, sum arbeiða umborð á útlendskum skipum ella á landi uttanlands.

Uppskot til løgtingslóg um at broyta linkingarhátt frá eksemptión til credit
Uppskotið er partur av einari dagføring av reglunum um skatting av skattgjaldarum, sum arbeiða umborð á útlendskum skipum ella á landi uttanlands.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um arvaavgjald
Við uppskotinum verður tann broyting gjørd, at arvaavgjaldið framyvir fer í landskassan alt sum tað er, í staðin fyri sum nú, har ein partur fer í ríkiskassan.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn
Við uppskotinum verður heimilað, at persónur, sum hevur skattligan bústað í Føroyum og einum øðrum landi, kann verða frítikin fyri at rinda arbeiðsmarknaðargjald í Føroyum, um veruligi bústaðurin er uttanlands.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um meirvirðisgjald
Við uppskotinum verður heimilað, at diplomatar/sendimenn verða frítiknir fyri at rinda meirvirðisgjald í Føroyum. Harumframt verður mælt til, at reglurnar um mvg-frítøku fyri sjóklæðir verða dagførdar. Eisini verður umhugsað møgulig mvg-afturbering til ítróttafeløg, sum ikki eru vinnulig.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um avgjald við skráseting av motorakførum
Við uppskotinum verður mælt til, at galdandi løgtingslóg verður dagførd, soleiðis at m.a. ein enn størri partur av virðisgjaldinum verður lagdur um til eitt umhvørvisgjald.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um avgjøld á framleiðslu og innflutning
Við uppskotinum verða avgjøldini á allari innfluttari mjólk javnsett.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um vektgjald av motorakførum
Við uppskotinum verður mælt til at gera broytingar í galdandi løgtingslóg, soleiðis at m.a. umhvørvisvinarligir bilar sleppa bíligari í vegskatti.

Uppskot til løgtingslóg um skatting av eftirlønum
Uppskotið er partur av uppskotinum um eina pensjónsnýskipan.

Uppskot til ríkislógartilmæli um fíggjarligt virksemi
Lógin verður dagførd.

FISKIMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um vinnuligan fiskiskap
Áseting av fiskidøgum fyri fiskidagaárið 2012-2013.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um landsjørð
Dagføringar og broytingar viðvíkjandi festiskipan og nýtslu av landsjørð.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um Búnaðargrunn
Dagføringar og broytingar av ymsum ásetingum viðvíkjandi festikontu.

VINNUMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til løgtingslóg um fjarskifti
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra lógarverkið, eins og uppskotið serliga skal tryggja kapping á fjarskiftisøkinum.

Uppskot til løgtingslóg um produkttrygd
Uppskotið hevur til endamáls at seta í gildi reglur um produkttrygd í Føroyum, serliga vegna komandi føroysku luttøkuna í ECAA-sáttmálanum.

Uppskot til løgtingslóg um arbeiðsmarknaðarráð
Uppskotið hevur til endamáls at skipa eitt ráð, umboðandi partarnar á arbeiðsmarkanðnum, sum skal ráðgeva landsstýrismanninum í arbeiðsmarknaðarpolitiskum spurningum.

Uppskot til løgtingslóg um seming í arbeiðsósemjum
Gjørd verður nýggj semingslóg, sum m.a hevur við sær, at semingslógin fer at fevna um allan arbeiðsmarknaðin.

Uppskot til løgtingslóg um pakkaferðir, pakkafrítíðir og pakkatúrar
Uppskotið hevur til endamáls at áseta reglur um pakkaferðir v.m. soleiðis, at føroyska lóggávan er í samsvari við ta í grannalondum okkara. Uppskotið skipar eisini ein ferðatrygdargrunn, sum tryggjar ferðafólk, tá ið serligar umstøður gera seg galdandi.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um aling
Endamálið er, at virksemið hjá alifeløgum, t.e. eitt nú víðari virking, vørmenning og sølu- og marknaðarføringsarbeiði, ikki verður flutt av landinum, men skal fara fram í Føroyum.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslógini um trygd á sjónum
Uppskotið hevur til endamáls at áseta reglur um promillusigling og at dagføra revsireglurnar.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um arbeiðsumhvørvi
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra og nútímansgera lógina, eins og endamálið er at laga lóggávuna til samanleggingina av Heilsufrøðiligu Starvsstovuni og Arbeiðseftirlitinum.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um arbeiðsskaðatrygging
Uppskotið hevur til endamáls at tillaga ásetingarnar um sjálvstøðug vinnurekandi o.tíl. Harumframt verða gjørdar smávegis rættingar.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um sterkstreymsútbúnað
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra lógina, soleiðis at hon verður í samsvari við lóggávuna í grannalondum okkara.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um elinneleggjarar
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra lógina. Samfelagsliga og tøkniliga menningin hevur við sær, at tað er tørvur á at regulera virkisøki lógarinnar og at dagføra krøvini til elinnleggjarafyritøkur.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um parta- og smápartafeløg (vinnufelagslógin)
Uppskotið hevur til endamáls at gera nakrar rættingar í vinnufelagslógini.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um tryggingarvirksemi
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra tryggingarlógina, soleiðis, at hon er í samsvari við ES-reglurnar, m.a. viðv. reglunum um haldfelagsskapir og krøv til nevnd og stjórn.

Uppskot til ríkislógartilmæli um dagføring av immaterialrættinum
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra alla immateriallóggávuna, sum fevnir um vørumerkjalóg, sniðgevaralóg, lóg um brúksmodell og lóg um patent, soleiðis, at lóggávan, sum verður lagað til føroysk viðurskifti, er í samsvari við lóggávuna í grannalondum okkara.

Uppskot til ríkislógartilmæli um sjólógina
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra sjólógina, soleiðis at sjólógin er í samsvari við lóggávuna í grannalondunum.

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om luftfart
Uppskotið hevur til endamáls at dagføra luftfartslógina.

MENTAMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um fólkaskúlalan
Talan er um broytingar, ið m.a. hava til endamáls at tryggja betri samskipan í sambandi við innskriving av næmingum.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg: eftirskúlalógin
Lógin verður endurskoðað m.a. fyri at greiða fyrisitingarligu viðurskiftini viðvíkjandi stuðli og lántøku.

Uppskot til løgtingslóg um avtøku av løgtingslóg um skúlafyrisiting frá 1978
Lógin verður sett út gildi, tí ásetingarnar í skúlafyrisitingarlógini frá 1978 eisini eru ásettar í nýggjari skúlalóggávu.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um útgávu av undirvísingarmiðlum
Lógin skal dagførast, nú Skúlabókagrunnurin og Landsmiðstøðin, saman við KT-deplinum, eru løgd saman í ein nýggjan stovn, NÁM.

Uppskot til løgtingslóg um at útbyggja Studentaskúlan og HF-skeiðið í Eysturoy
Talan er um eina verklagslóg í sambandi við, at peningur er settur av og ein bygginevnd sett at fyrireika um- og útbygging av skúlanum.

Uppskot til broytingar í løgtingslóg um stuttar framhaldsútbúgvingar á yrkisskúlunum
Lógin verður dagførd, og heimild verður at áseta nærri reglur um útbúgvingarnar, so tær innihaldsliga svara til líknandi útbúgvingar í okkara grannalondum.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um stuðul til musikkskúlar
Endamálið er at tillaga og dagføra lógarásetingarnar um stuðul o.a.

Uppskot til løgtingslóg um størv í fólkakirkjuni
Lógaruppskotið hevur ásetingar um, hvussu prestur verður kallaður, hvussu prestar og próstur verða settir, umframt hvørji førleikakrøv verða sett teimum. Eisini fevnir lógin um onnur størv, sum kunnu verða sett í fólkakirkjuni.

Uppskot til løgtingslóg um upphavsrætt
Málsøkið upphavsrættur varð yvirtikið 1. januar 2010. Talan verður um nýggja føroyska lóg um upphavsrætt, ið verður sett í gildi í staðin fyri galdandi lóggávu.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um stuðul til mentan og list v.m. og løgtingslóg um Mentanargrunn Landsins
Lógaruppskotið hevur til endamáls at geva landsstýrismanninum heimild til at flyta umsitingina av ávísum stuðulsjáttanum til Mentanargrunn Landsins. Ætlanin er eisini, at grunnurin skal ráðgeva landsstýrismanninum um yvirskipaða mentanarpolitikkin.

Uppskot til løgtingslóg um broytingar í løgtingslóg um yrkisskúlar
Tillagingar verða gjørdar í lógini um yrkisskúlar m.a. í sambandi við, at nýggj lóg um gymnasialar miðnámsútbúgvingar kemur í gildi 1. januar 2013.

Uppskot til løgtingslóg um mentanarsøgulig skip
Endamálið er at fara undir eina verndar- og stuðulsskipan, ið hevur til endamáls at varðveita skip, ið hava mentanarsøguligan týdning fyri Føroyar.

Uppskot til løgtingslóg um broytingar í løgtingslóg um lestrarstuðul
Ymsar tillagingar verða gjørdar í lestrarstuðulsskipanini fyri at tálma útreiðsluvøksturin m.a. við at umleggja ÚSUN-skipanina, soleiðis at ein partur av stuðlinum verður lagdur um til lán.

HEILSUMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um sjúkrahúsverkið
Endamálið við lógarbroytingini er at bøta um rættartrygdina hjá sjúklingum, sum verða sendir til viðgerðar uttanlands. Føroya Kærustovnur hevur í fleiri førum víst á, at galdandi reglur eru ógreiðar og bera í sær ov tilvildarliga umsiting. Við uppskotinum verður neyvari ásett í lógini, hvørji atlit skulu vera avgerandi fyri, at sjúklingur kann fáa játtað fylgjara, soleiðis at fyrisitingarliga støðutakanin gerst einfaldari og rættartrygdin hjá sjúklinginum harvið betri.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um fyribyrgjandi heilsuskipanir fyri børn og ung
Sambært galdandi lóg skulu øll børn í skúlaaldri hava tilboð um tvær heilsukanningar hjá kommunulækna. Tann fyrra kanningin skal bjóðast við skúlabyrjan og tann seinna stutt fyri, at ásetta undirvísingarskyldan endar. Endamálið við lógarbroytingini er at skipa soleiðis fyri, at eisini heilsufrøðingar fáa heimild til at fremja hesar heilsukanningar.

Uppskot til løgtingslóg um forboð fyri at selja solarium til persónar yngri enn 18 ár
Tað er vísindaliga staðfest, at greitt samband er millum sannlíkindini fyri at fáa krabbamein í húðina og hvussu nógv húðin hevur verið fyri ultraviolettum ljósi. Av somu orsøk mælir krabbameinsætlanin frá 2009 til, at solarium verður bannað fyri ung undir 18 ár. Nýggj lóg verður orðað við tí endamáli at fyribyrgja krabbameini, sum stendst av at nýta solarium. Við lógini verður bannað at selja solarium til persónar yngri enn 18 ár; ásetingar verða um krøv til tey, sum selja solarium, og ásett verður revsing í sambandi við brot á lógina.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um almenna heilsutrygd
Tað er tørvur á at dagføra heilsutrygdarlógina, har ymiskar rættingar og tillagingar skulu gerast, eftir at lógin, sum kom í gildi 1. januar 2010, hevur verið í gildi í eina tíð. Eisini skal heilsutrygdargjaldið broytast, soleiðis at tað í størri mun verður samhaldsfast.

Uppskot til løgtingslóg um ráðgevandi fosturtøkunevnd
Í samgonguskjalinum er ásett: “Ráðgeving í fosturtøkuspurningum verður styrkt við serkønum á hesum øki”. Endamálið er at seta eina nevnd, ið skal taka sær av at ráðgeva teimum, sum ætla sær at søkja um fosturtøkuloyvi.

Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar ”Lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed”
Lógin verður sett í gildi fyri Føroyar, soleiðis at tær ymisku autorisatiónslógirnar á heilsuøkinum verða savnaðar í eina lóg við teimum seinastu dagføringunum.

Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar ”Lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter”
Endamálið við at seta í gildi donsku vísindasiðsemislógina er at dagføra reglurnar á økinum og at tryggja, at føroyskir umsøkjarar kunnu kæra avgerðir hjá føroysku vísindasiðsemisnevndini. Det Centralvidenskabsetiske Nævn er avtikið og Det Nationalvidenskabsetiske Nævn er komið í staðin.

Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar “Lov om brug m.v. af radioaktive stoffer”
Endamálið við uppskotinum er at fullfíggja føroysku lóggávuna á økinum. "Lov om brug m.v. af radioaktive stoffer" er ongantíð formliga sett í gildi í Føroyum, hóast ríkislógartilmæli um hetta varð samtykt av Løgtinginum 14. apríl 1969. Hetta kemst av, at viðkomandi danskir myndugleikar av misgáum ongantíð hava skrivað út kongliga fyriskipan um gildiskomu, sum umrødd er í lógarinnar § 7.

ALMANNAMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til verklagslóg um ungdómspensjónat
Heldur enn at keypa tænastur til børn og ung uttanlands hevur landsstýriskvinnan sett sær fyri at veita tænastuna í Føroyum. Í løtuni verða børn og ung send av landinum, tí tilboð ikki eru til teirra í Føroyum. Skulu tilboðini veitast, er tørvur á at fáa stovnsett fleiri tilboð í Føroyum. Talan er partvís um búvenjingartilboð, eftirslúsing o.s.fr. Endamálið við lógini er partvís fyribyrgjandi, og miðast skal fram ímóti at gera tey ungu før fyri at klára seg sjálv.

Uppskot til verklagslóg um sambýli til heilaskadd
Í løtuni er eitt sambýli fyri fólk við heilaskaða í Tórshavn. Talan eru eini sethús, sum ikki eru bygt til endamálið. Í løtuni búgva 4 fólk á sambýlinum. Tørvur er á at fáa høli, sum eru bygd til endamálið, og sum eisini kunnu rúma fleiri búfólkum og umlættingartilboðum. Tí hevur landsstýriskvinnan ætlanir um at niðurleggja verandi stovn og byggja nýggjan til 10 búfólk.

Aðalorðaskifti um eldrarøkt
Í tráð við samgonguskjalið verður ein eldrapolitikkur orðaður saman við fakfólki á eldraøkinum. Eldrapolitikkurin verður grundarlag undir einum aðalorðaskifti á tingi um framtíðina á økinum.

Uppskot til lógarbroytingar orsakað av játtanarkarmunum 2013
Uppskotini, sum eru umrødd í frágreiðingini "Á rættari kós", tó ikki at hækka pensjónsaldurin, verða løgd fyri Løgtingið í 2012.

INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um náttúrufriðing
Endamálið er at víðka virkisøkið hjá lógini til eisini at fevna um náttúruvernd og at geva landsstýrismanninum heimild at áseta neyvari reglur um ymisk viðurskifti av týdningi fyri at skipa eina betri náttúruvernd, harundir at geva landsstýrismanninum heimildir at áseta reglur, sum skipa eina verju av trimum tilnevndum Ramsar-økjum, nevniliga Nólsoy, Skúvoy og Mykines.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um íløt til drekkivørur at avloysa verandi lóg um íløt til øl, mineralvatn og lidnar leskidrykkir
Endamálið er at fremja eina nýskipan á umhvørvisøkinum, har pant verður lagt á íløt við innflutning og framleiðslu og at betra um umstøðurnar hjá brúkaranum at avreiða tóm íløt og fáa pantið endurgoldið. Skipanin skal styðja undir, at alsamt fleiri tóm íløt verða afturborin heldur enn at tey enda á brennistøðini ella í náttúruni.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um verju av havumhvørvinum
Endamálið við broytingini er at áseta reglur um barlastvatn frá skipum fyri at tryggja, at Føroyar kunnu taka undir við og fremja altjóða sáttmálan um barlastvatn frá IMO, sum væntandi fær altjóða gildi móti árslok ella í 2013.

Uppskot til løgtingslóg um alment kunngerðablað
Ætlanin er, at Kunngerðablaðið frá 1. januar 2013 skal gevast út í elektroniskum skapi. Sambært stýrisskipanarlógini § 26 skulu reglur um kunngering ásetast í lóg. Í mun til galdandi skipan er tað serliga gildiskoma av lógum og kunngerðum, sum ikki sjálvar áseta reglur um gildiskomu, sum tað er neyðugt at tillaga til eina elektroniska útgávu av Kunngerðablaðnum.

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslógarkunngerð um ferðslu
Lógarbroytingin skal geva heimild at geva út serlig P-skelti til fólk, ið bera brek.

Ríkislógartilmæli um broyting í Anordning om ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven
Við lógarbroytingini verða settar í gildi fyri Føroyar somu reglur um viðgerð av visumumsóknum, sum eru galdandi fyri øll Schengenlondini. Eisini verða settar í gildi reglur um "visuminformationssystemet" (VIS) og skifti av upplýsingum millum Schengenlondini um visa til styttri uppihald (VIS-forordningin), hvørs yvirskipaða endamál er at betra um fremjan av einum felags visumpolitikki og konsulerum arbeiði við at lætta um skifti av upplýsingum millum Schengenlondini viðvíkjandi umsóknum og avgerðum um visum.

Ríkislógartilmæli um broyting í Lov om pas til danske statsborgere m.v.
Talan er um eina dagføring av pass-lógini (gjald fyri digitalt fingraprent).

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um alment innlit (skjalainnlit í starvsfólkamál)
Lógarbroytingin hevur við sær, at mál um setanarviðurskifti hjá einstaklingum, sum starvast hjá tí almenna (ítøkilig starvsfólkamál), sum meginregla ikki verða fevnd av reglunum í lógini um alment innlit. Meginreglan verður, at tað ikki ber til at fáa innlit í slík starvsfólkamál, men rætturin til egið innlit verður tó framvegis tann sami sum í dag.

HAGTØL

Mynd 1: Samlaða føroyska fólkatalið, 1985-2012, býtt á kyn 27
Mynd 2: Samlaða føroyska fólkatalið, 1985-2012, býtt á aldursbólkar 27
Mynd 3: Fólkatalið í Fugloy og Svínoy, 1985-2012 28
Mynd 4: Fólkatalið í Kunoy og Kalsoy, 1985-2012 28
Mynd 5: Fólkatalið í Viðoy, 1985-2012 29
Mynd 6: Fólkatalið í Borðoy, 1985-2012 29
Mynd 7: Fólkatalið í Eysturoy og Streymoy, 1985-2012 30
Mynd 8: Fólkatalið í Koltri, Mykinesi og Stóra Dímun, 1985-2012 30
Mynd 9: Fólkatalið í Hesti og Skúvoy, 1985-2012 31
Mynd 10: Fólkatalið í Nólsoy, 1985-2012 31
Mynd 11: Fólkatalið í Suðuroy, Sandoy og Vágoy, 1985-2012 32
Mynd 12: Mett arbeiðsfjøld, 1995-2011 32
Mynd 13: Árstíðarjavnað arbeiðsloysisprosentið, 1995-2011 33
Mynd 14: Arbeiðsloysisprosent, januar 1995 – mai 2012 33
Mynd 15: Lønargjaldingar tilsamans, 1985-2011 34
Mynd 16: Lønargjaldingar tilsamans fyrra hálvár 34
Mynd 17: Lønargjaldingar í fiskivinnu og aðrari ráevnisvinnu fyrra hálvár 35
Mynd 18: Lønargjaldingar í byggivinnuni fyrra hálvár 35
Mynd 19: Lønargjaldingar í skipsmiðjum og øðrum ídnaði fyrra hálvár 36
Mynd 20: Lønargjaldingar í handli og umvæling fyrra hálvár 36
Mynd 21: Lønargjaldingar í tænastuvinnuni fyrra hálvár 37
Mynd 22: Lønargjaldingar í almenna geiranum fyrra hálvár 37
Mynd 23: Føroyska bruttotjóðarúrtøkan í ársins prísum, 1998-2011 38
Mynd 24: Feskfiskaveiðan undir Føroyum í nøgd, undantikið uppisjóarfisk, 1993-2011 38
Mynd 25: Tøka av alifiski, 1996-2011 39
Mynd 26: Føroyski handilsjavnin, 1988-2011 39

Mynd 27: Rakstrarviðurskifti gjaldjavnans, 1998-2010 40

Mynd 28: Føroyski útflutningurin í nøgd og virði, 1993-2011 40

Mynd 29: Føroyski útflutningurin í nøgd og virði, jan. 2010 – apr. 2012 41

Mynd 30: Útflutningur og innflutningur, jan. 2010 – apr. 2012 41

Mynd 31: Samlaða brúkaraprístalið, 1. ársfj. 2001 – 1. ársfj. 2012 42

Mynd 32: Brúkaraprístalið fyri brúkarabólkarnar: matur og drekka, rúsdrekka og tubbakk, klædnavørur og fótbúnaður 1. ársfj. 2001 – 1. ársfj. 2012 42

Mynd 33: Brúkaraprístalið fyri vørubólkarnar: býli, húsbúnaður, húsarhaldstól o.l., heilsa 1. ársfj. 2001 – 1. ársfj. 2012 43

Mynd 34: Brúkaraprístalið fyri vørubólkarnar: flutning, samskifti, frítíð og mentan 1. ársfj. 2001 – 1. ársfj. 2012 43

Mynd 35: Brúkaraprístalið fyri vørubólkarnar: útbúgving, hotel og matveitarar, ymiskar vørur og tænastur 1. ársfj. 2001 – 1. ársfj. 2012 44

Mynd 36: Listaprísur á gassolju, 1. jan. 2000 til 1. juli 2012 44

Mynd 37: Inntøkur landskassans, 2000-2012 45

Mynd 38: Útreiðslur landskassans, 2000-2012 45

Mynd 39: Úrslit landskassans, 2000-2012 46

Mynd 40: Útgoldið umvegis a-skattaskipanina fyrra hálvár 46

Mynd 41: Lands- og kommunuskattur fyrra hálvár 47

Mynd 42: Skuld og innistandandi landskassans, 2006-2012 47

Mynd 43: Samlað konjunkturbarometur, juni 06 – juni 12 48

Mynd 44: Konjunkturbarometur hjá føroysku brúkarunum, juni 06 – juni 12 48

Mynd 45: Konjunkturbarometrið hjá handilsvinnuni og tilfeingisvinnuni, juni 06 – juni 12 49

Mynd 46: Konjunkturbarometrið hjá byggivinnuni og tænastuvinnuni, juni 06 – juni 12 49

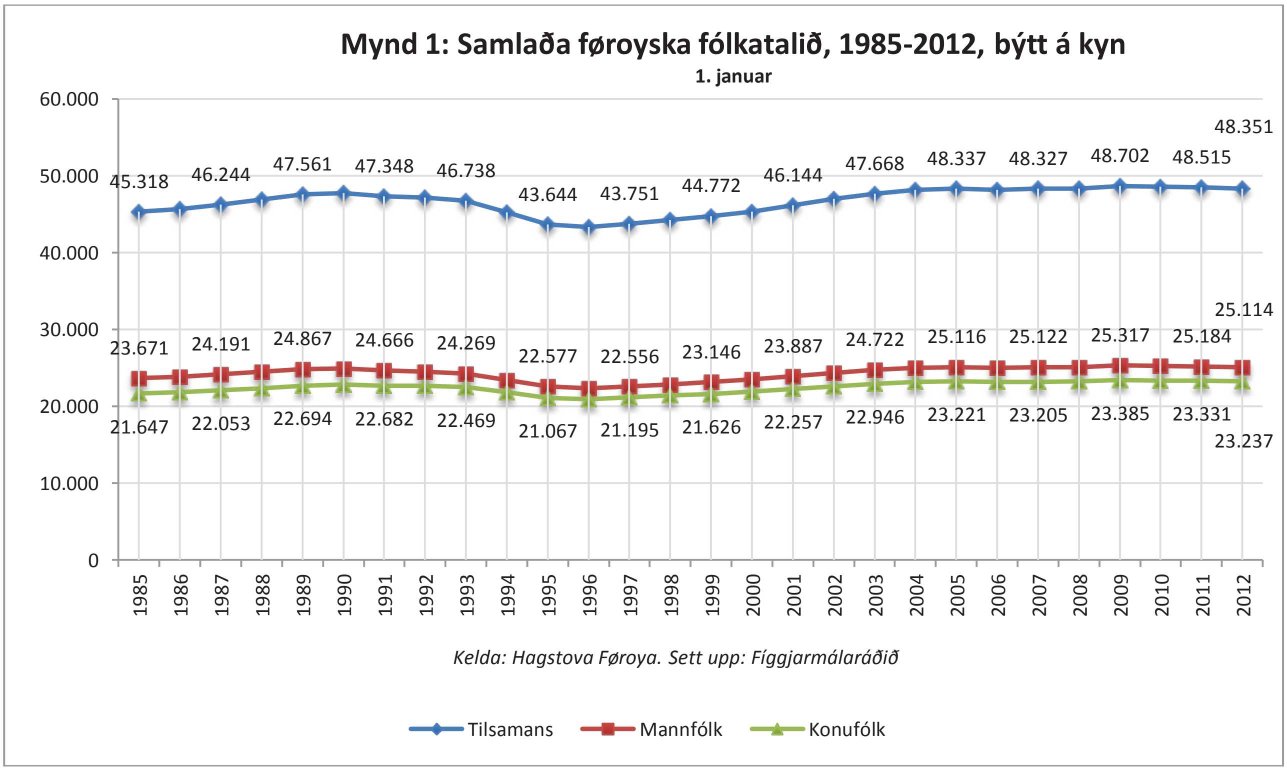
Mynd 1: Samlaða føroyska fólkatalið, 1985-2012, býtt á kyn
1. januar
60.000
50.000
40.000
30.000
20.000
10.000
0
45.318 46.244 47.561 47.348 46.738 43.644 43.751 44.772 46.144 47.668 48.337 48.327 48.702 48.515 48.351
23.671 24.191 24.867 24.666 24.269 22.577 22.556 23.146 23.887 24.722 25.116 25.122 25.317 25.184 25.114
21.647 22.053 22.694 22.682 22.469 21.067 21.195 21.626 22.257 22.946 23.221 23.205 23.385 23.331 23.237
1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Tilsamans
Mannfólk
Konufólk

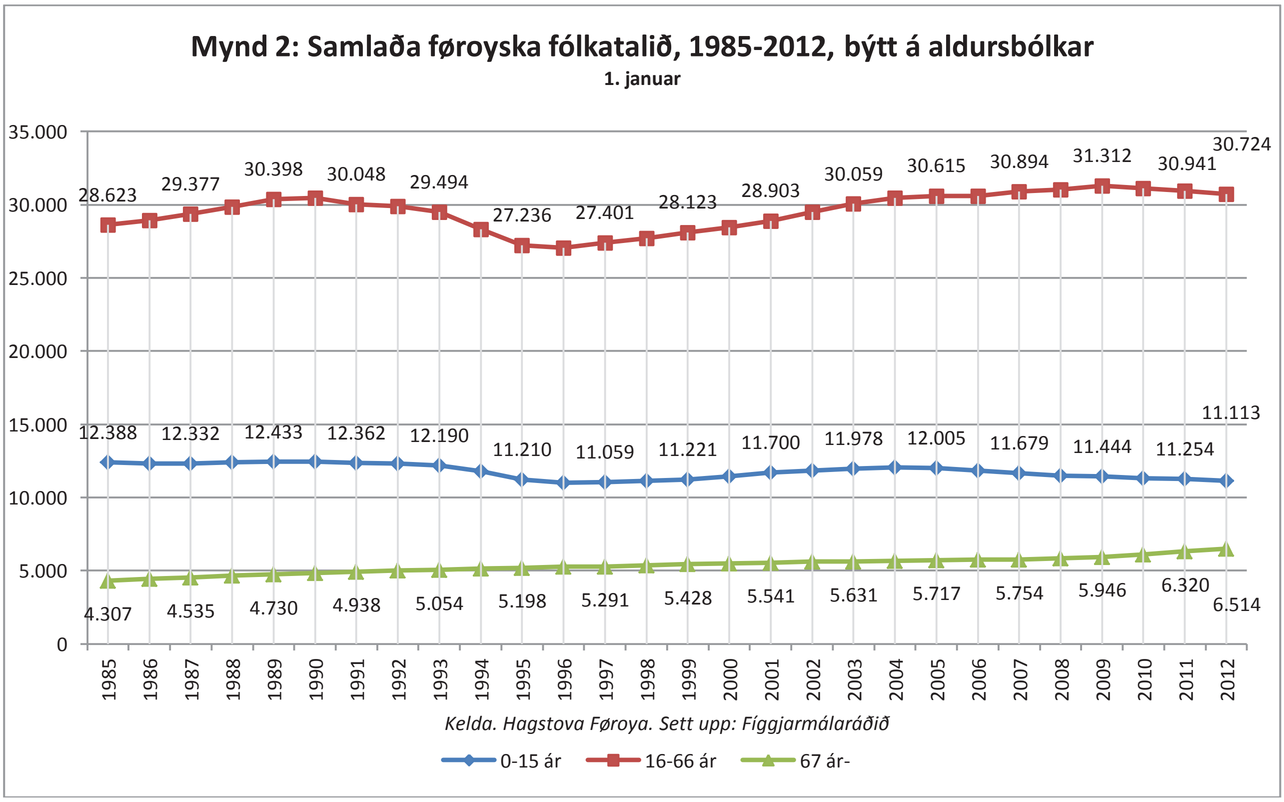
Mynd 2: Samlaða føroyska fólkatalið, 1985-2012, býtt á aldursbólkar
1. januar
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
28.623 29.377 30.398 30.048 29.494 27.236 27.401 28.123 28.903 30.059 30.615 30.894 31.312 30.941 30.724
12.388 12.332 12.433 12.362 12.190 11.210 11.059 11.221 11.700 11.978 12.005 11.679 11.444 11.254 11.113
4.307 4.535 4.730 4.938 5.054 5.198 5.291 5.428 5.541 5.631 5.717 5.754 5.946 6.320 6.514
1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012
Kelda. Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
0-15 ár
16-66 ár
67 ár-

Mynd 3: Fólkatalið í Fugloy og Svínoy, 1985-2012

1. januar

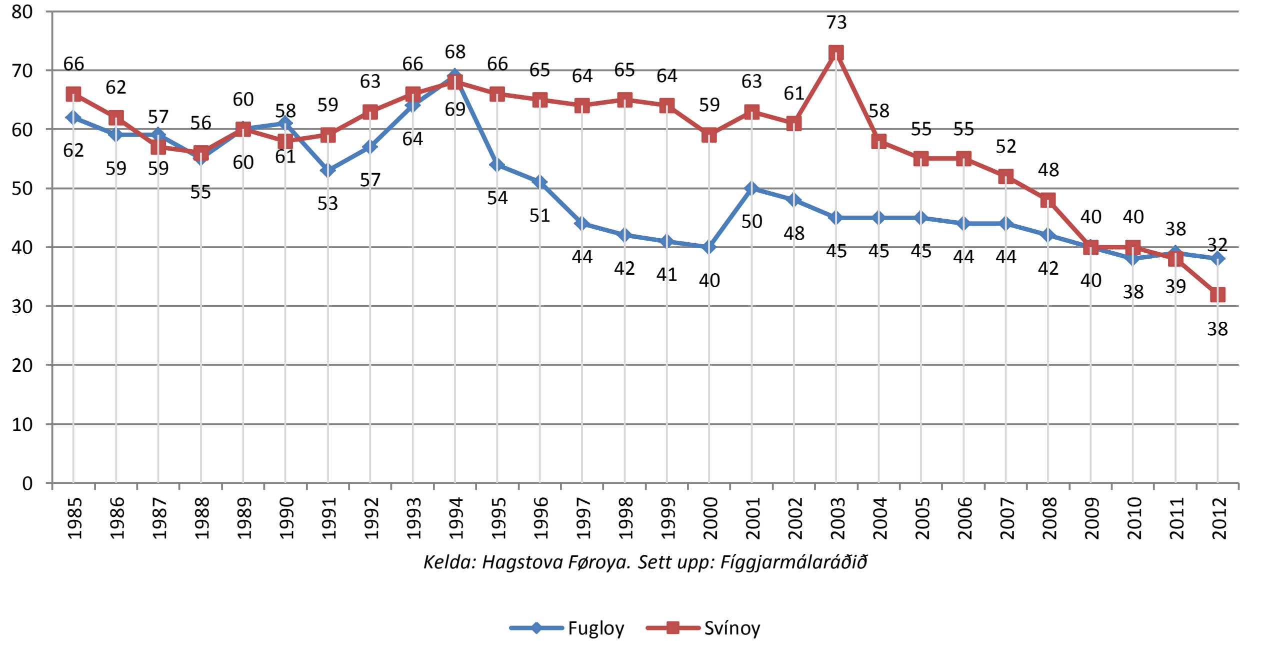

Mynd 4: Fólkatalið í Kunoy og Kalsoy, 1985-2012

1. januar

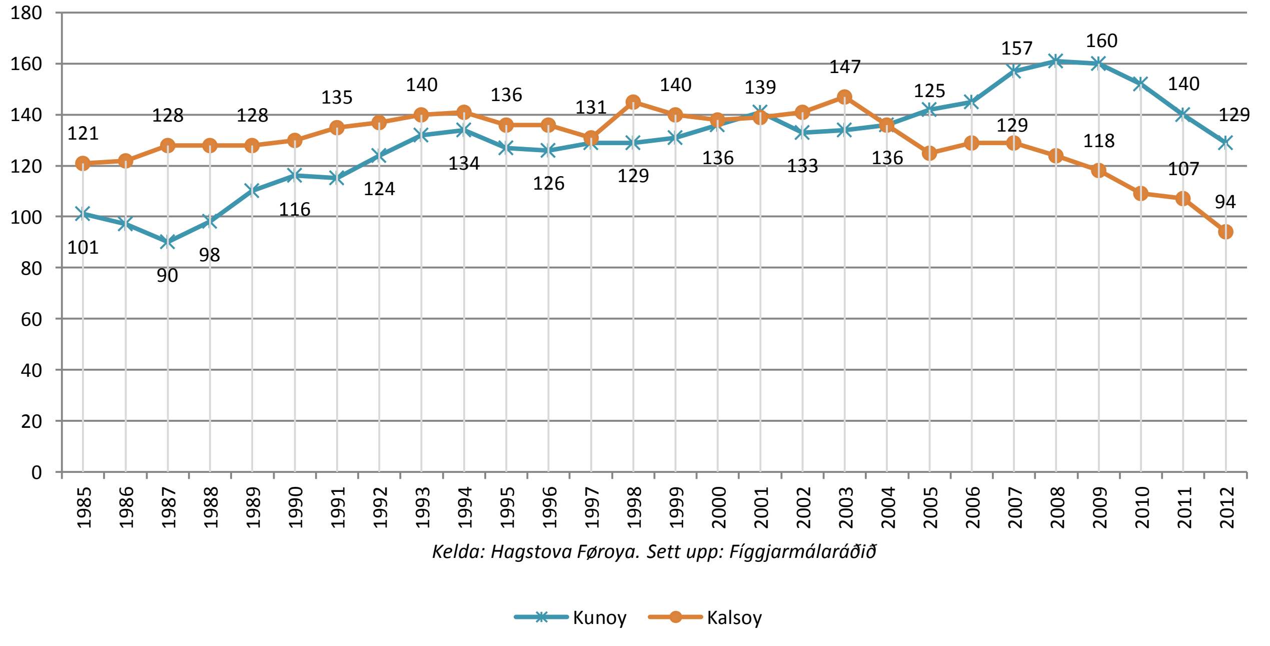

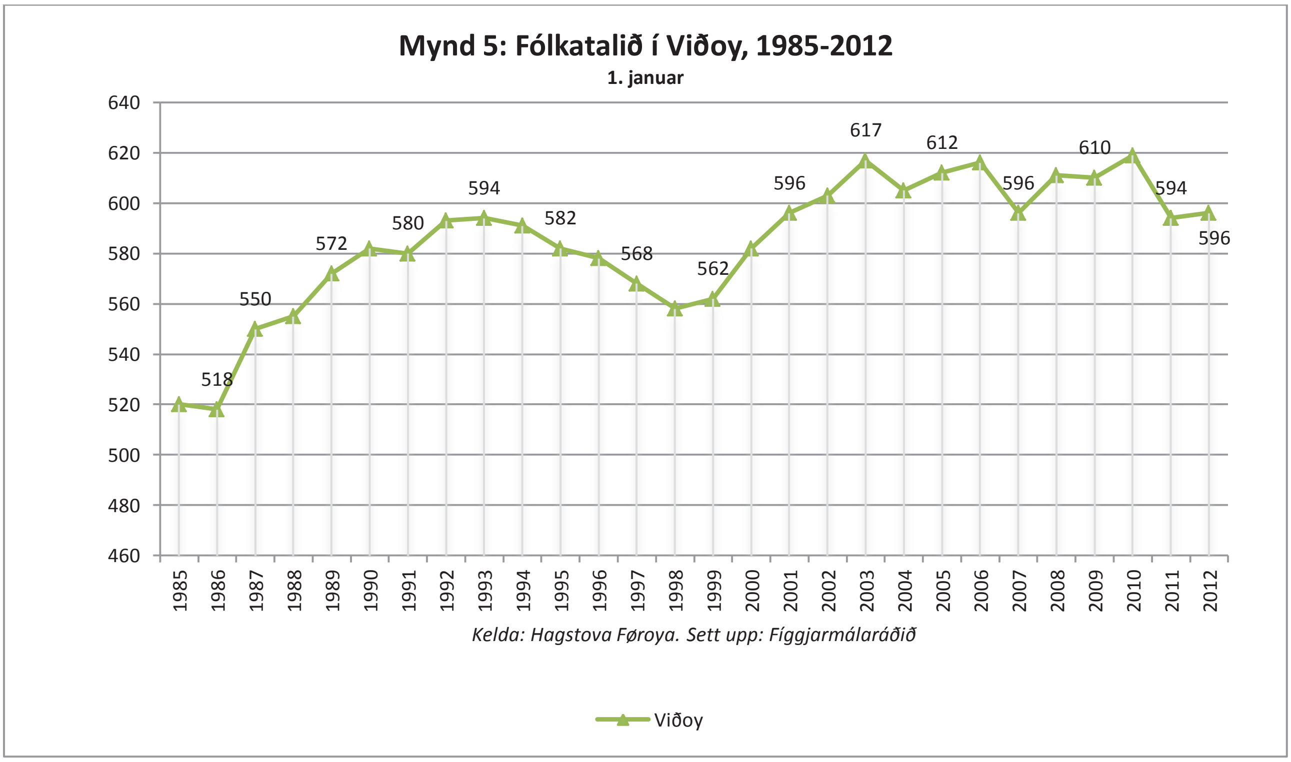
Mynd 5: Fólkatalið í Viðoy, 1985-2012
1. januar
640
620
600
580
560
540
520
500
480
460
518
550
572
580
594
582
568
562
596
617
612
596
610
594
596
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Viðoy

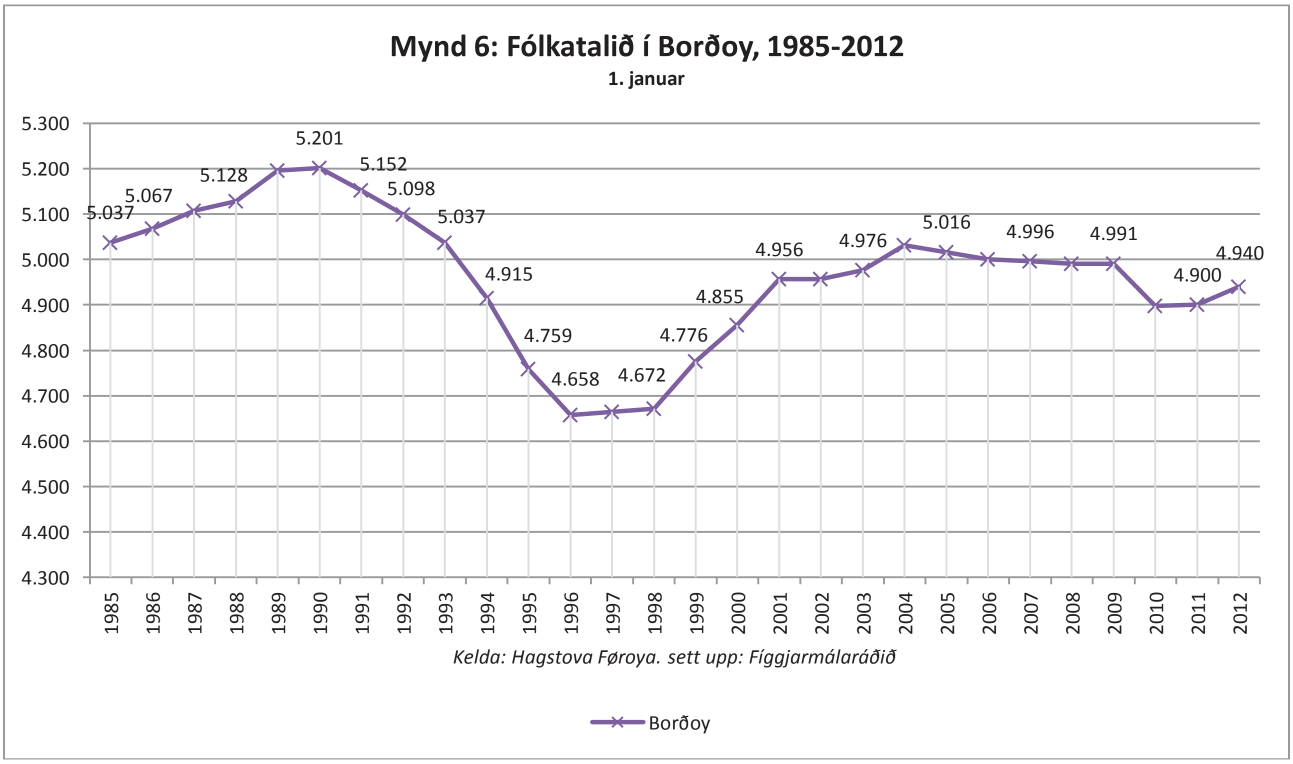
Mynd 6: Fólkatalið í Borðoy, 1985-2012
1. januar
5.300
5.200
5.100
5.000
4.900
4.800
4.700
4.600
4.500
4.400
4.300
5.037
5.067
5.128
5.201
5.152
5.098
5.037
4.915
4.759
4.658
4.672
4.776
4.855
4.956
4.976
5.016
4.996
4.991
4.900
4.940
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. sett upp: Fíggjarmálaráðið
Borðoy

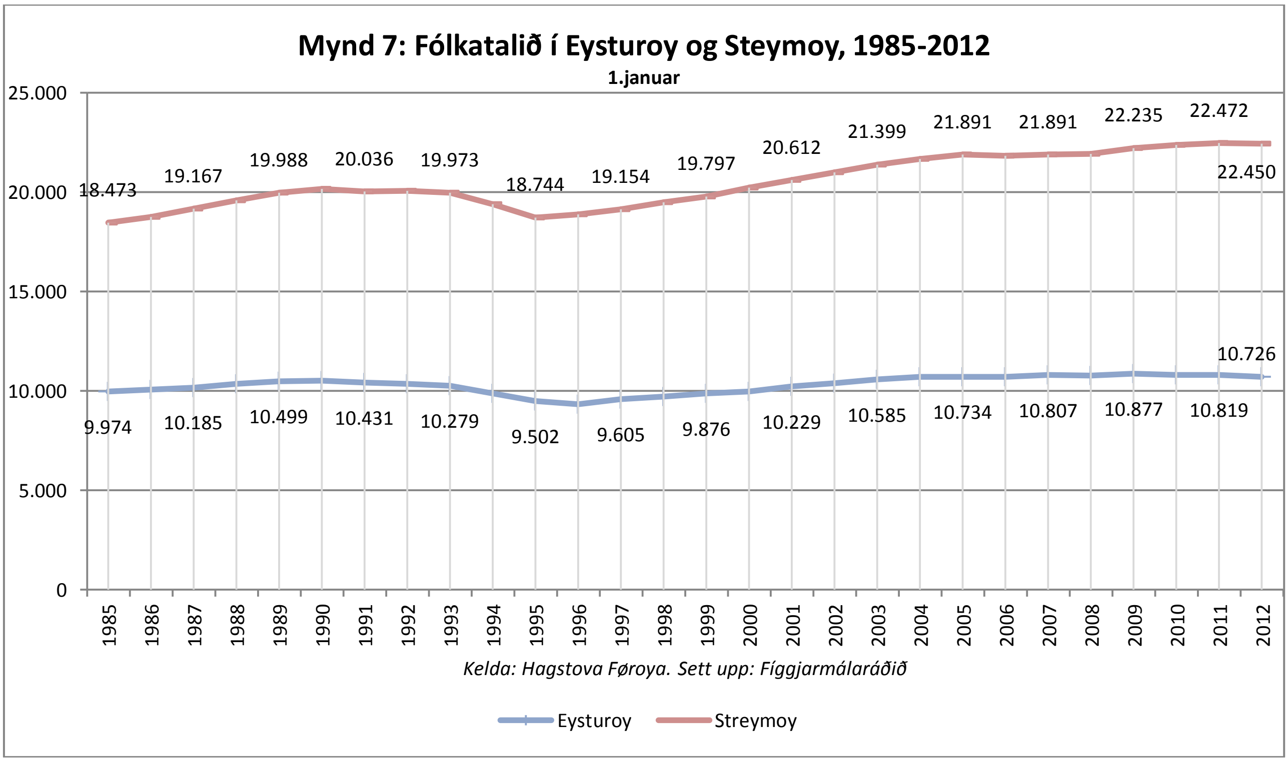
Mynd 7: Fólkatalið í Eysturoy og Steymoy, 1985-2012
1.januar
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
18.473 19.167 19.988 20.036 19.973 18.744 19.154 19.797 20.612 21.399 21.891 21.891 22.235 22.472 22.450
9.974 10.185 10.499 10.431 10.279 9.502 9.605 9.876 10.229 10.585 10.734 10.807 10.877 10.819 10.726
1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Eysturoy
Streymoy

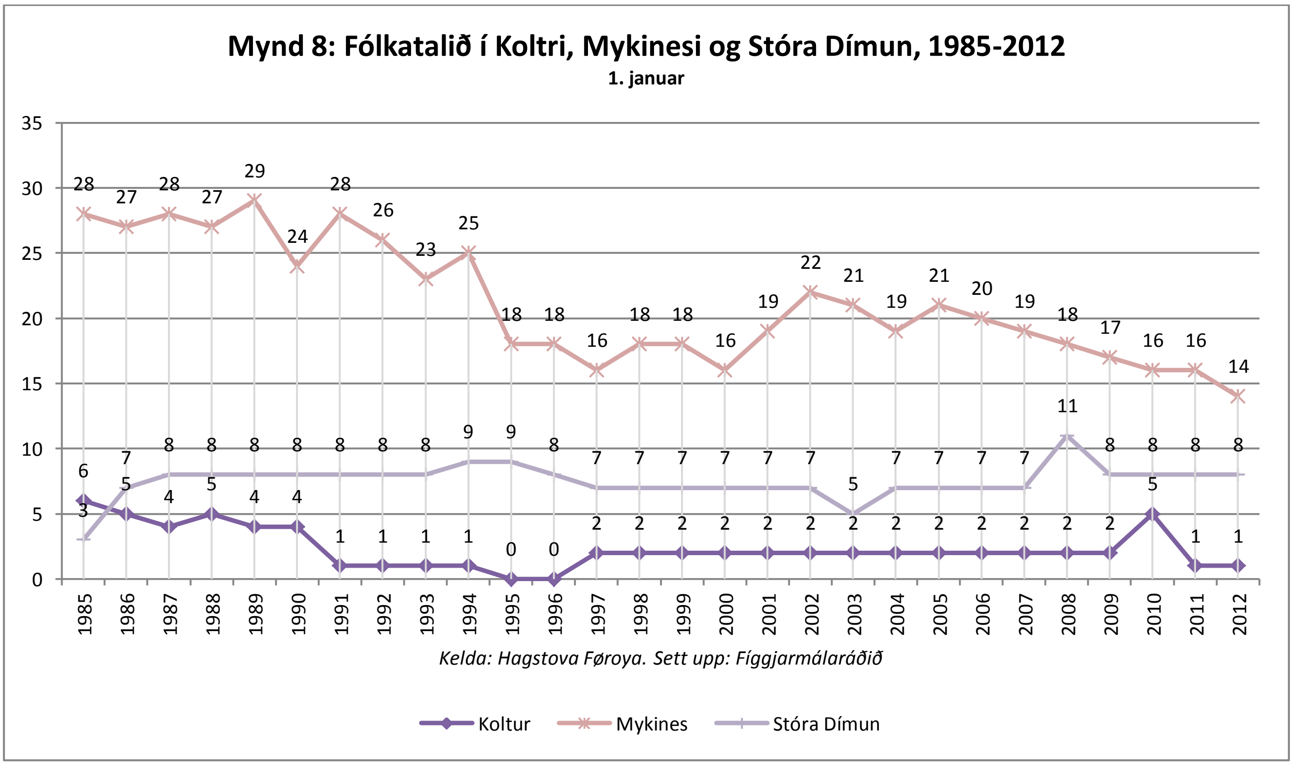
Mynd 8: Fólkatalið í Koltri, Mykinesi og Stóra Dímun, 1985-2012
1. januar
35
30
25
20
15
10
5
0
1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Koltur
Mykines
Stóra Dímun

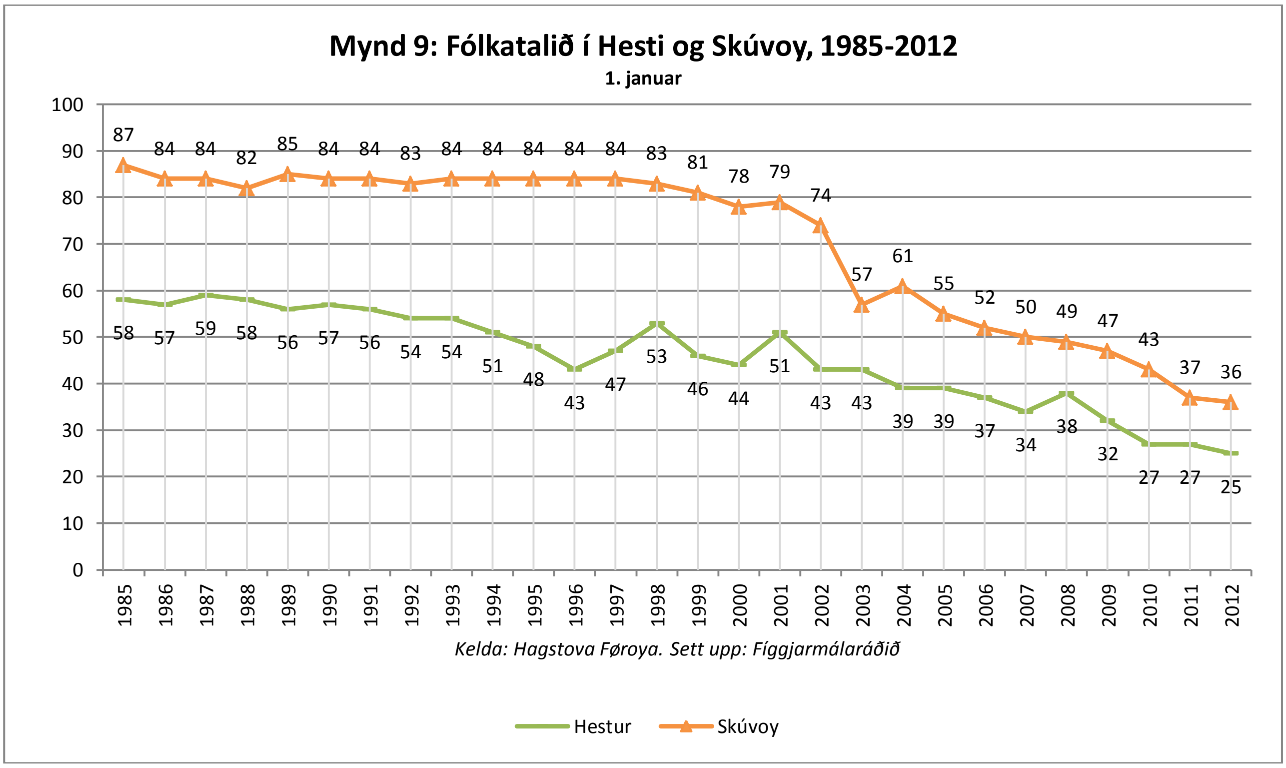
Mynd 9: Fólkatalið í Hesti og Skúvoy, 1985-2012
1. januar
Hestur
Skúvoy
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

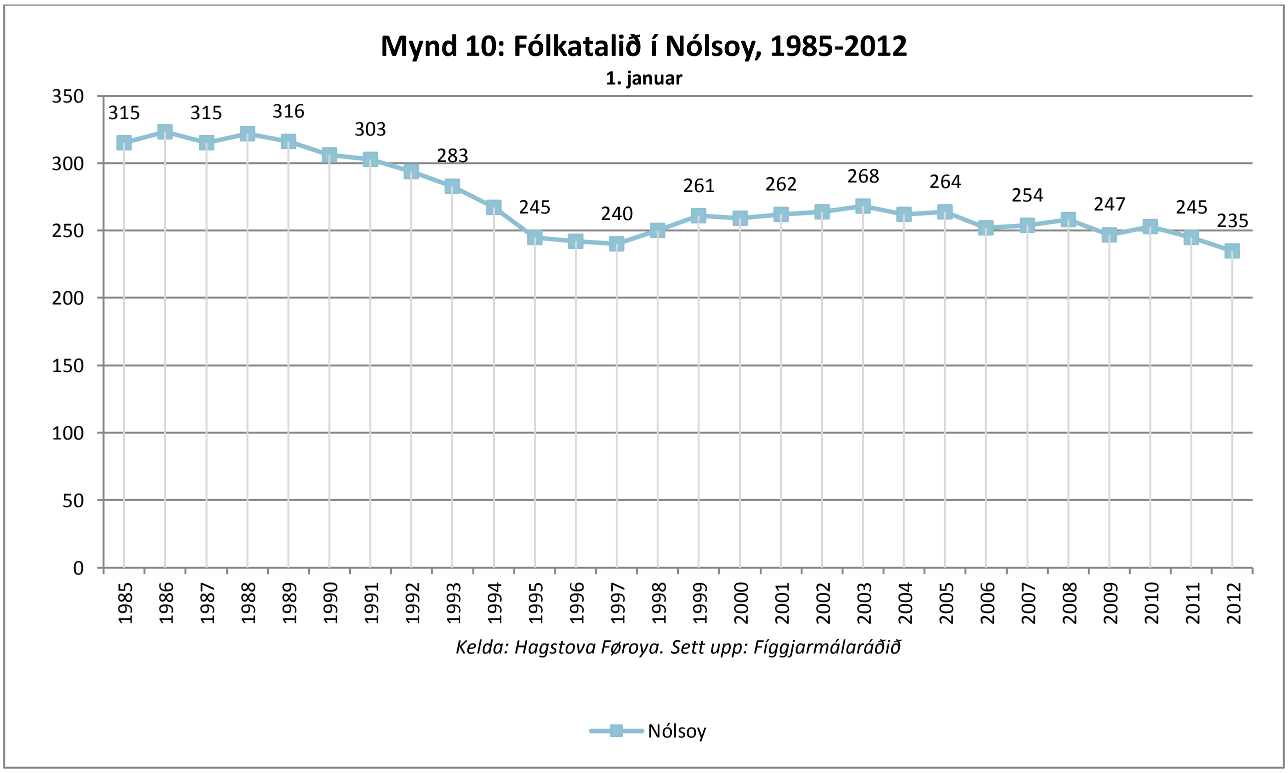
Mynd 10: Fólkatalið í Nólsoy, 1985-2012
1. januar
Nólsoy
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

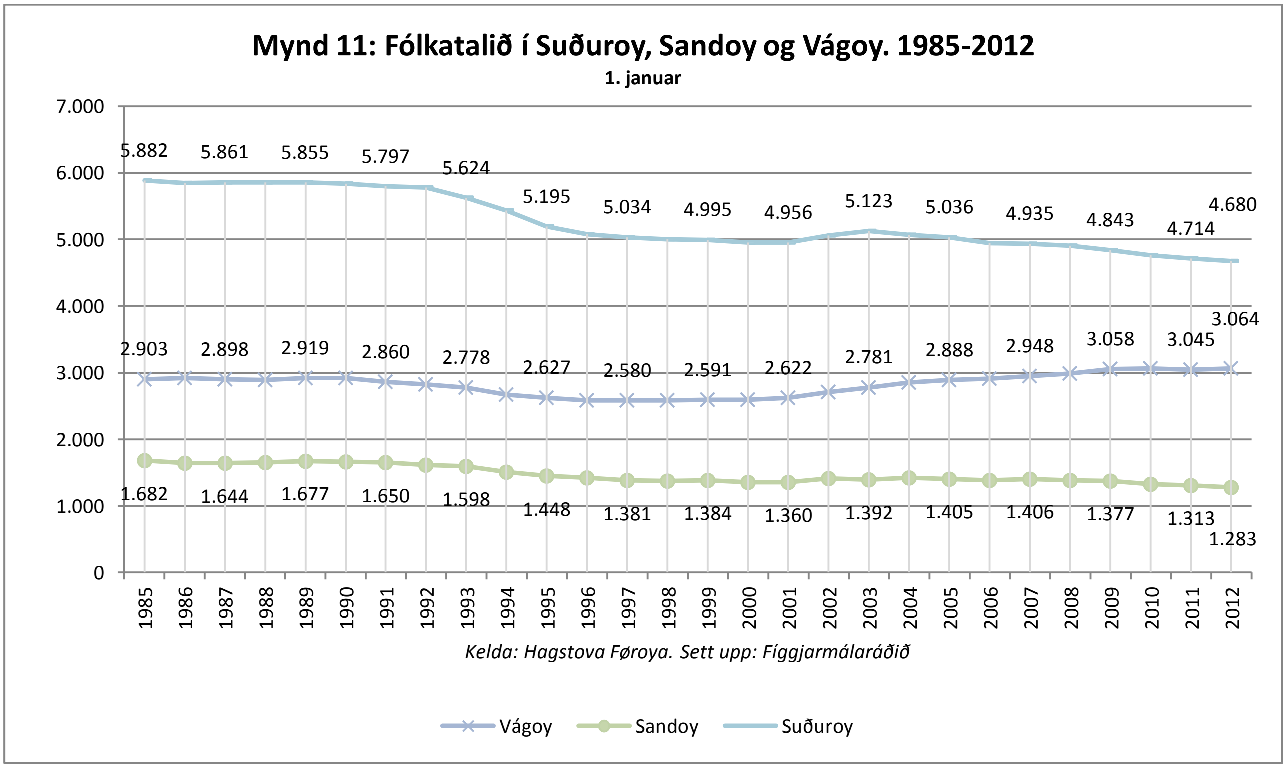
Mynd 11: Fólkatalið í Suðuroy, Sandoy og Vágoy. 1985-2012
1. januar
7.000
6.000
5.000
4.000
3.000
2.000
1.000
0
5.882 5.861 5.855 5.797 5.624 5.195 5.034 4.995 4.956 5.123 5.036 4.935 4.843 4.714 4.680
2.903 2.898 2.919 2.860 2.778 2.627 2.580 2.591 2.622 2.781 2.888 2.948 3.058 3.045 3.064
1.682 1.644 1.677 1.650 1.598 1.448 1.381 1.384 1.360 1.392 1.405 1.406 1.377 1.313 1.283
1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Vágoy
Sandoy
Suðuroy

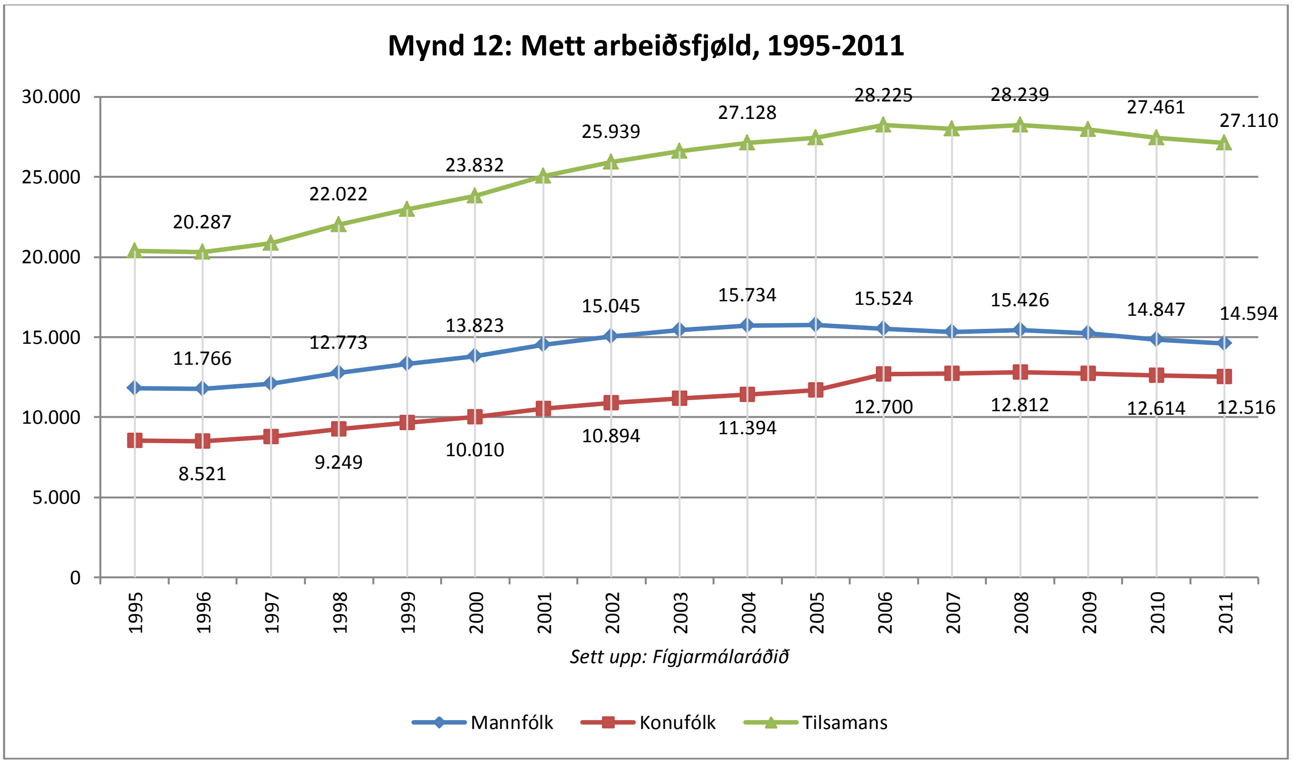
Mynd 12: Mett arbeiðsfjøld, 1995-2011
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
20.287 22.022 23.832 25.939 27.128 28.225 28.239 27.461 27.110
11.766 12.773 13.823 15.045 15.734 15.524 15.426 14.847 14.594
8.521 9.249 10.010 10.894 11.394 12.700 12.812 12.614 12.516
1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011
Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Mannfólk
Konufólk
Tilsamans

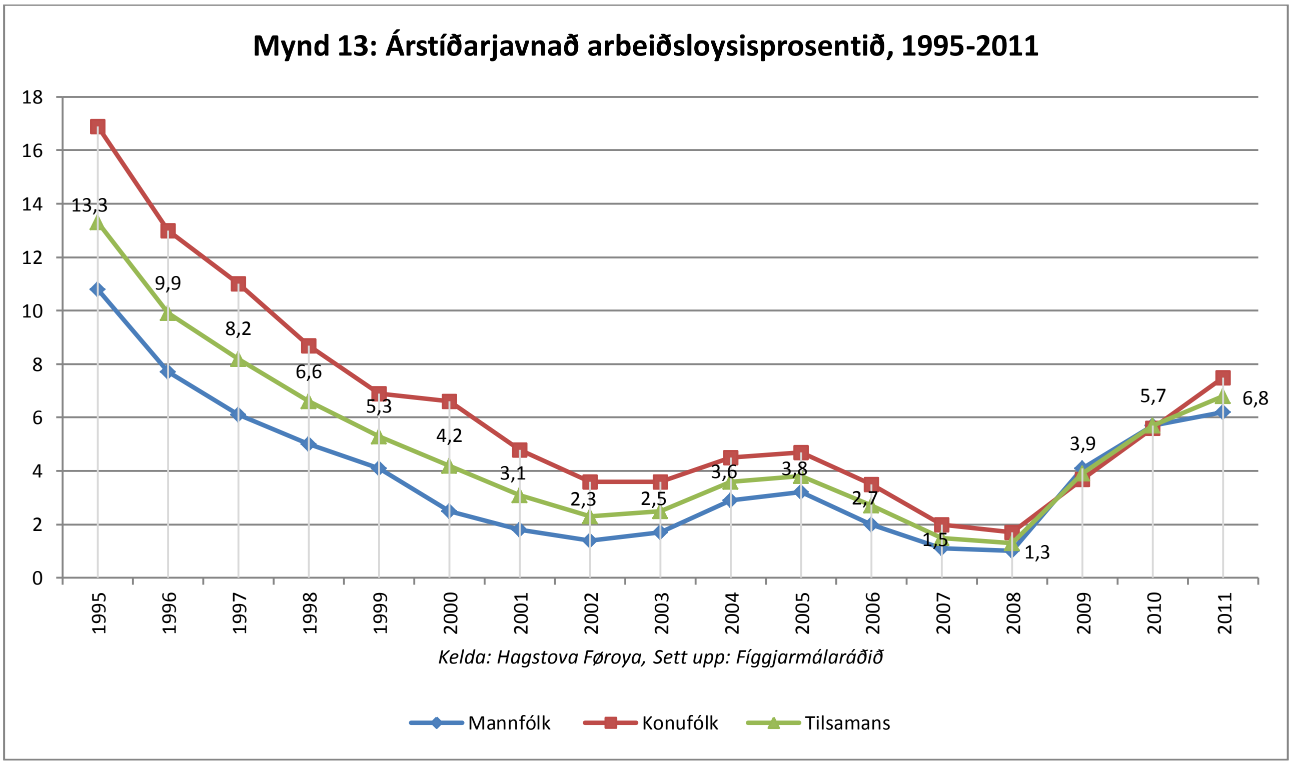

Mynd 13: Árstíðarjavnað arbeiðsloysisprosentið, 1995-2011

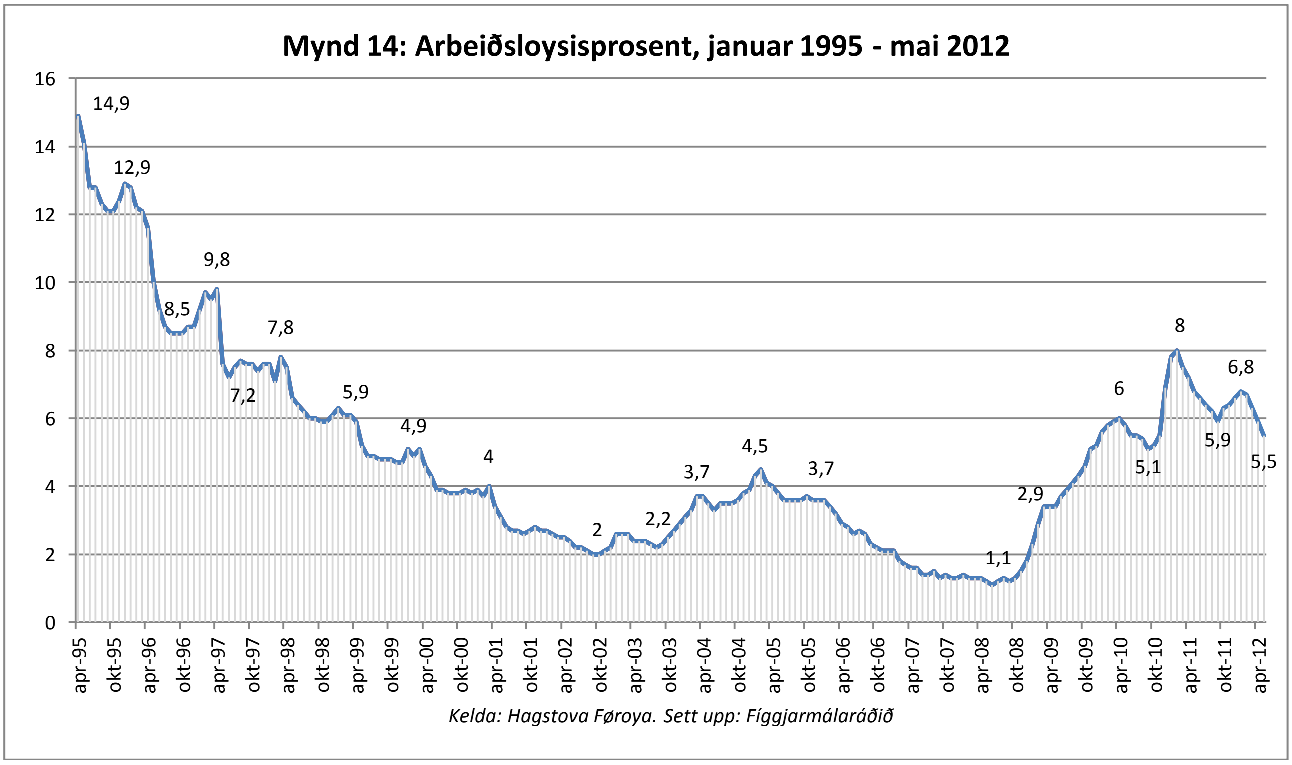

Mynd 14: Arbeiðsloysisprosent, januar 1995 - mai 2012

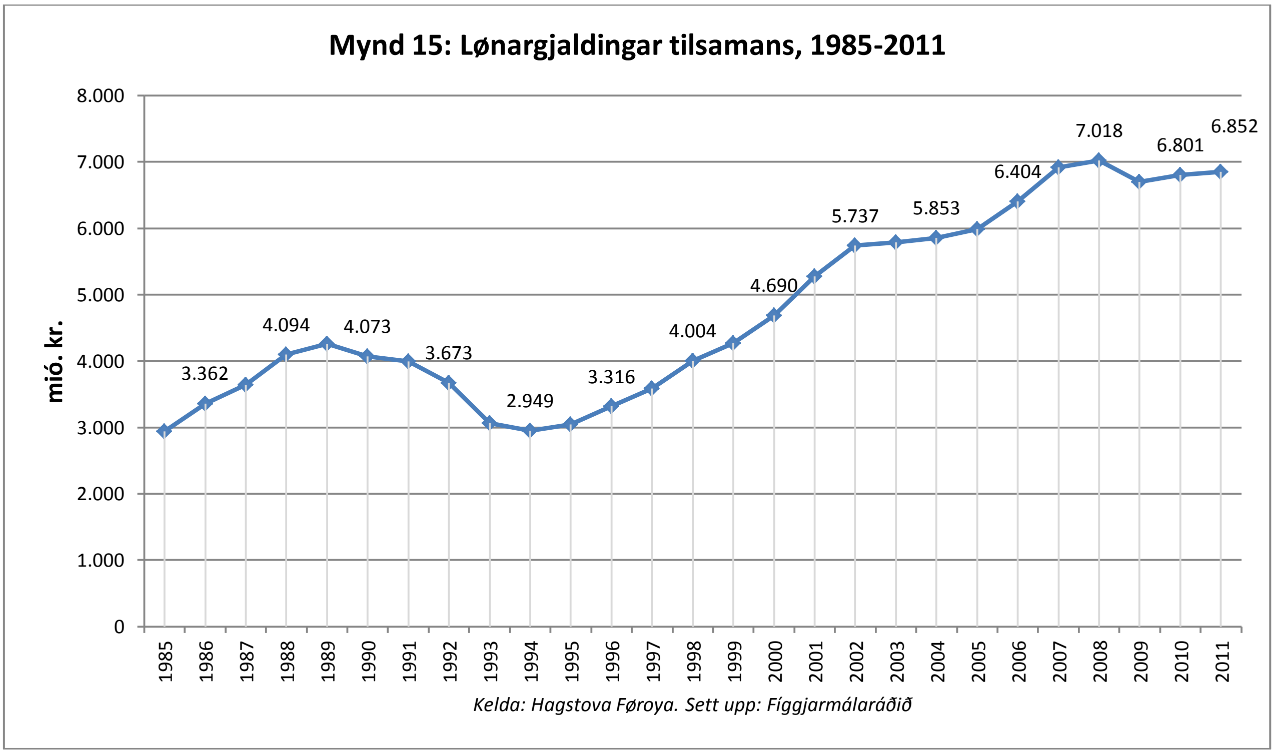
Mynd 15: Lønargjaldingar tilsamans, 1985-2011
mió. kr.
8.000
7.000
6.000
5.000
4.000
3.000
2.000
1.000
0
3.362
4.094
4.073
3.673
2.949
3.316
4.004
4.690
5.737
5.853
6.404
7.018
6.801
6.852
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

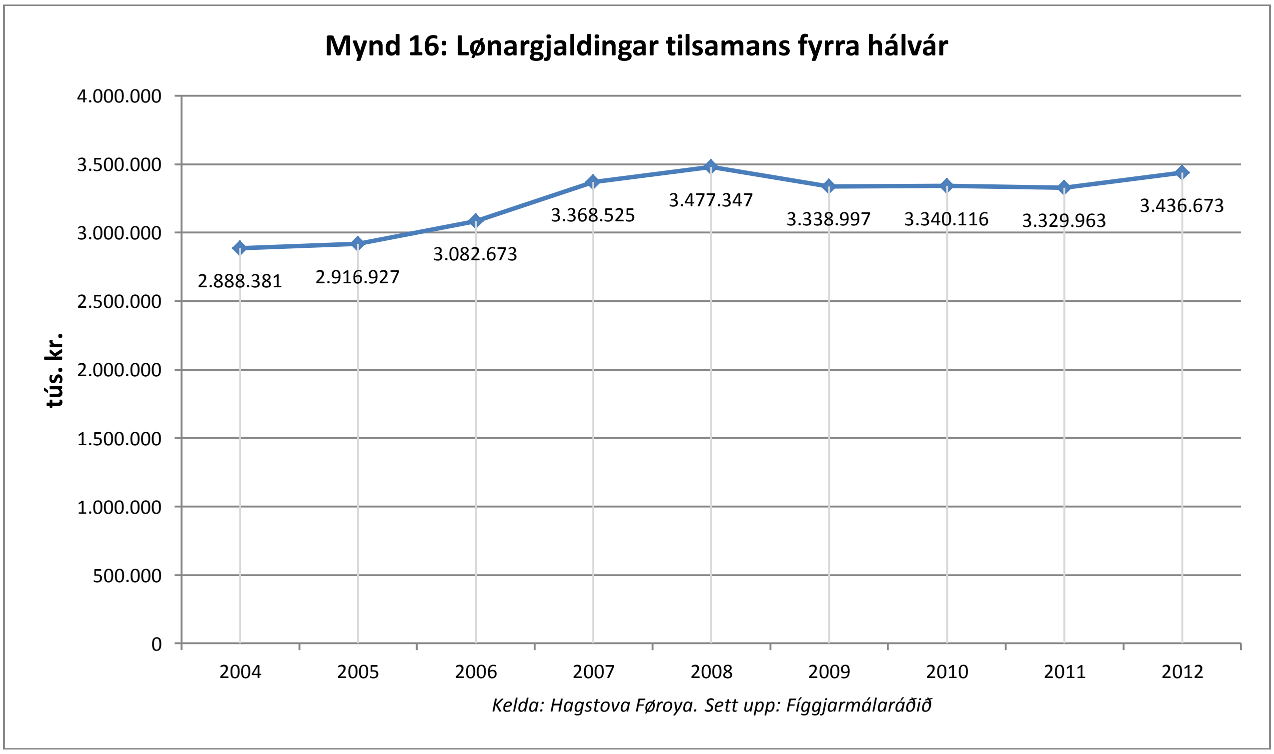
Mynd 16: Lønargjaldingar tilsamans fyrra hálvár
tús. kr.
4.000.000
3.500.000
3.000.000
2.500.000
2.000.000
1.500.000
1.000.000
500.000
0
2.888.381
2.916.927
3.082.673
3.368.525
3.477.347
3.338.997
3.340.116
3.329.963
3.436.673
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

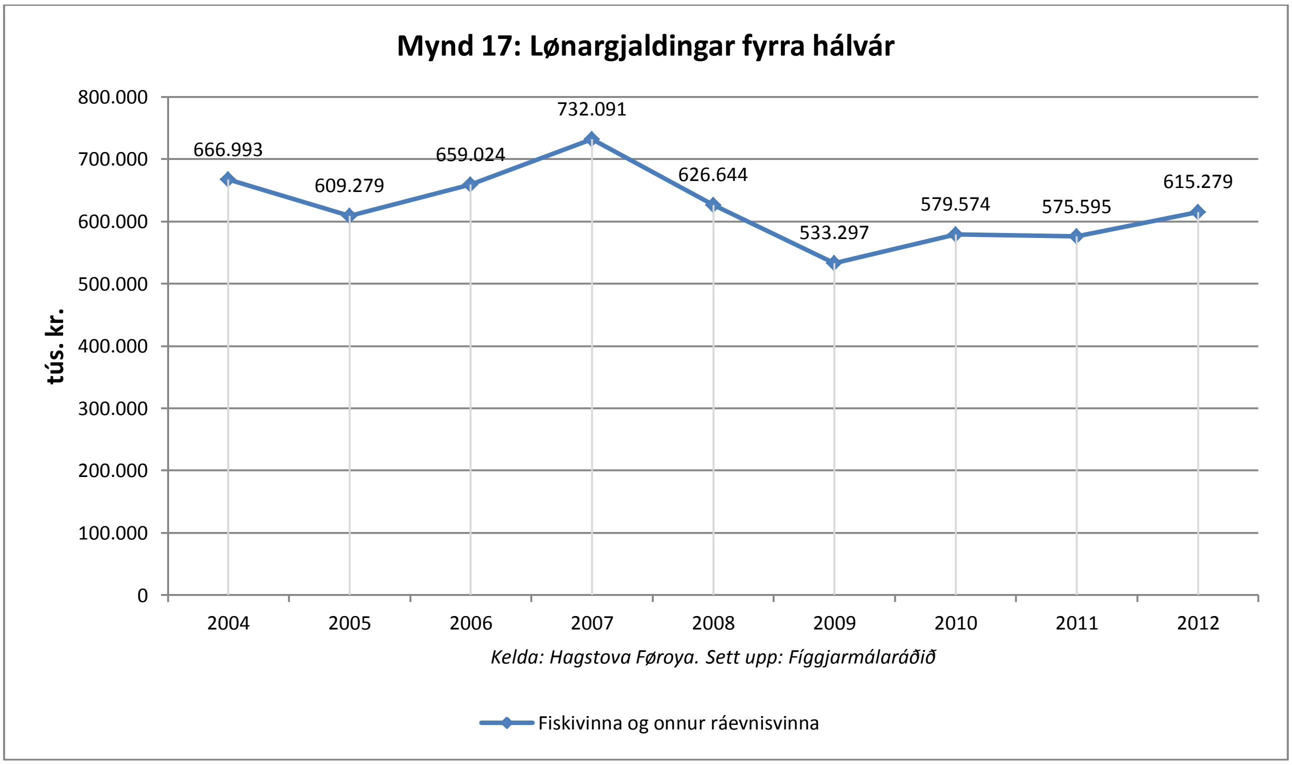
Mynd 17: Lønargjaldingar fyrra hálvár
tús. kr.
800.000
700.000
600.000
500.000
400.000
300.000
200.000
100.000
0
666.993
609.279
659.024
732.091
626.644
533.297
579.574
575.595
615.279
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Fiskivinna og onnur ráevnisvinna

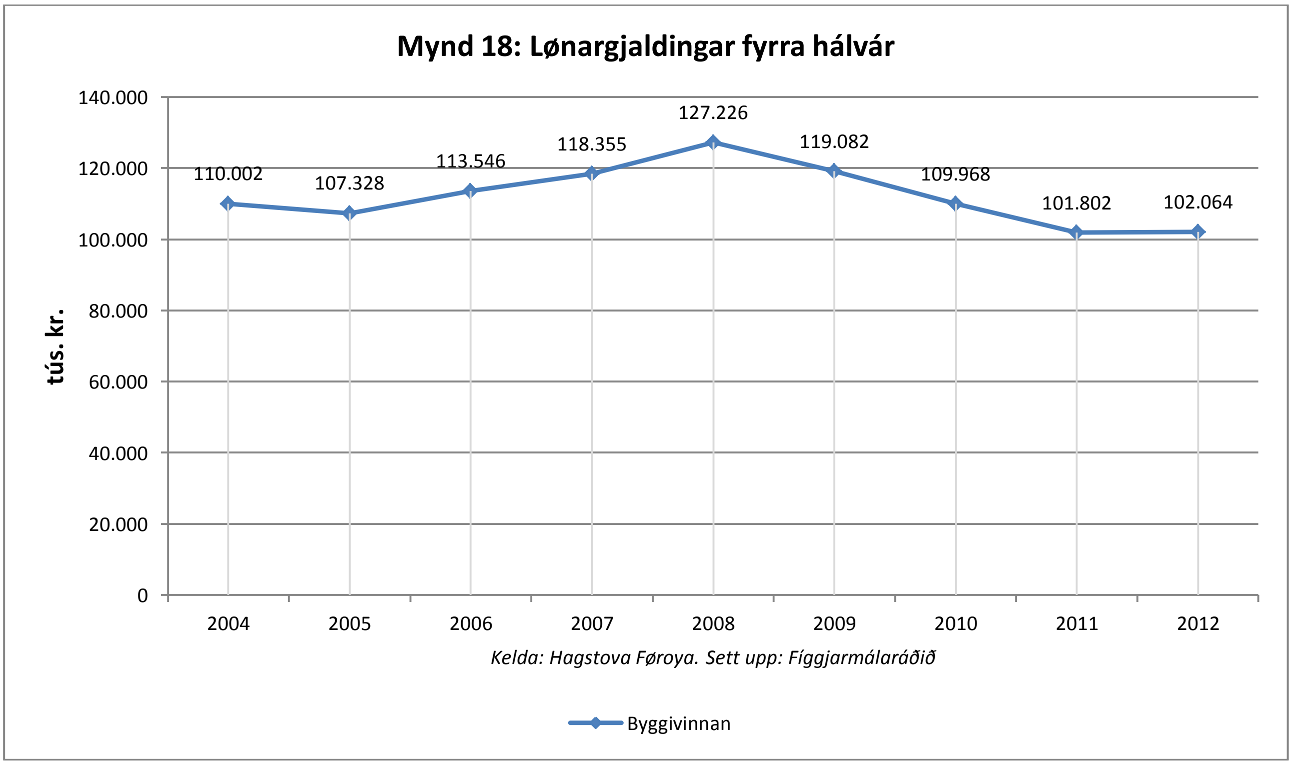
Mynd 18: Lønargjaldingar fyrra hálvár
tús. kr.
140.000
120.000
100.000
80.000
60.000
40.000
20.000
0
110.002
107.328
113.546
118.355
127.226
119.082
109.968
101.802
102.064
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Byggivinnan

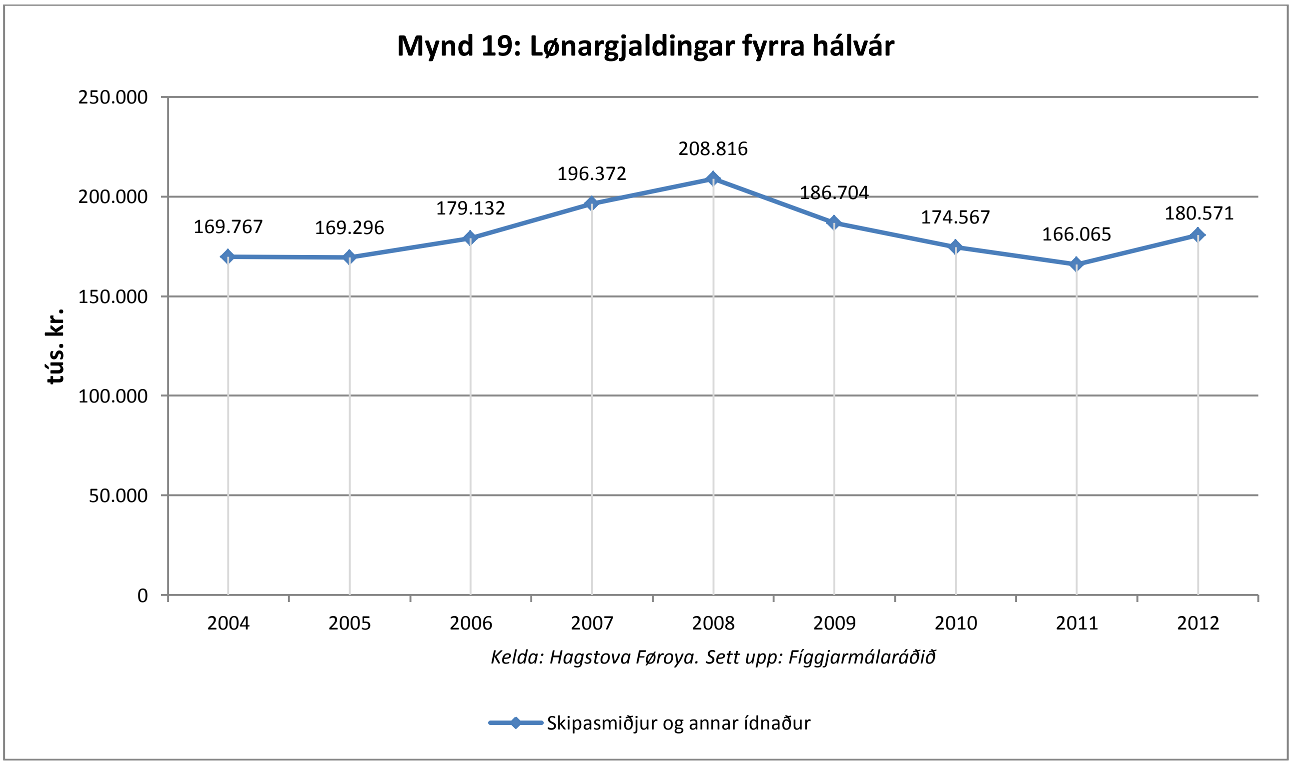
Mynd 19: Lønargjaldingar fyrra hálvár
tús. kr.
250.000
200.000
150.000
100.000
50.000
0
169.767
169.296
179.132
196.372
208.816
186.704
174.567
166.065
180.571
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Skipasmiðjur og annar ídnaður

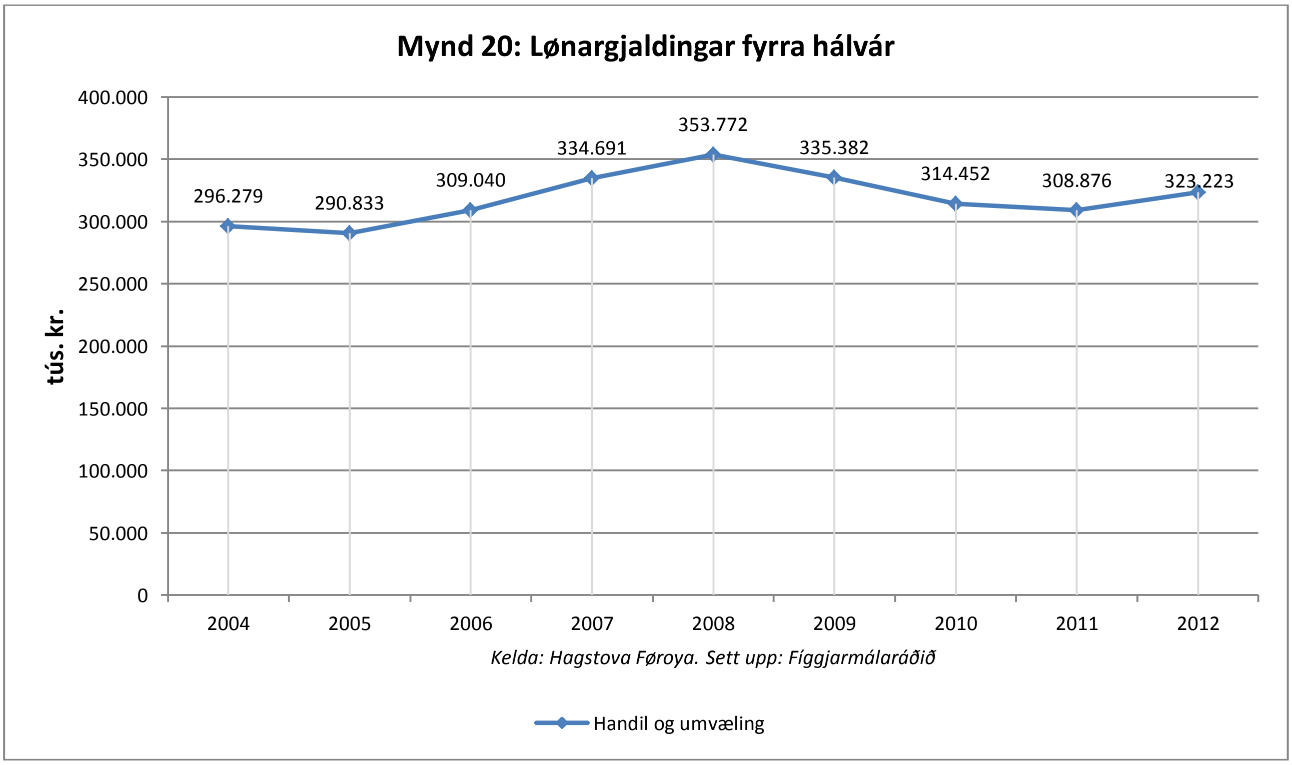
Mynd 20: Lønargjaldingar fyrra hálvár
tús. kr.
400.000
350.000
300.000
250.000
200.000
150.000
100.000
50.000
0
296.279
290.833
309.040
334.691
353.772
335.382
314.452
308.876
323.223
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Handil og umvæling

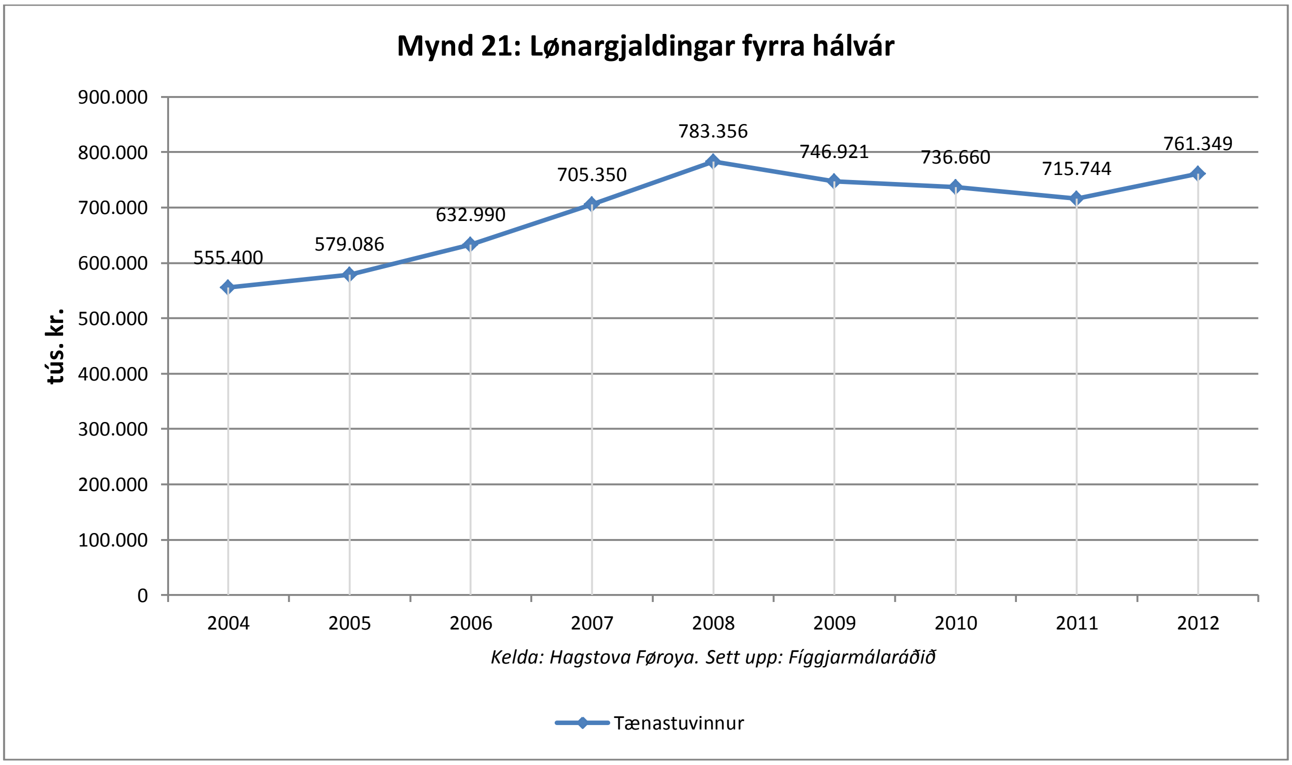
Mynd 21: Lønargjaldingar fyrra hálvár
tús. kr.
900.000
800.000
700.000
600.000
500.000
400.000
300.000
200.000
100.000
0
555.400
579.086
632.990
705.350
783.356
746.921
736.660
715.744
761.349
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Tænastuvinnur

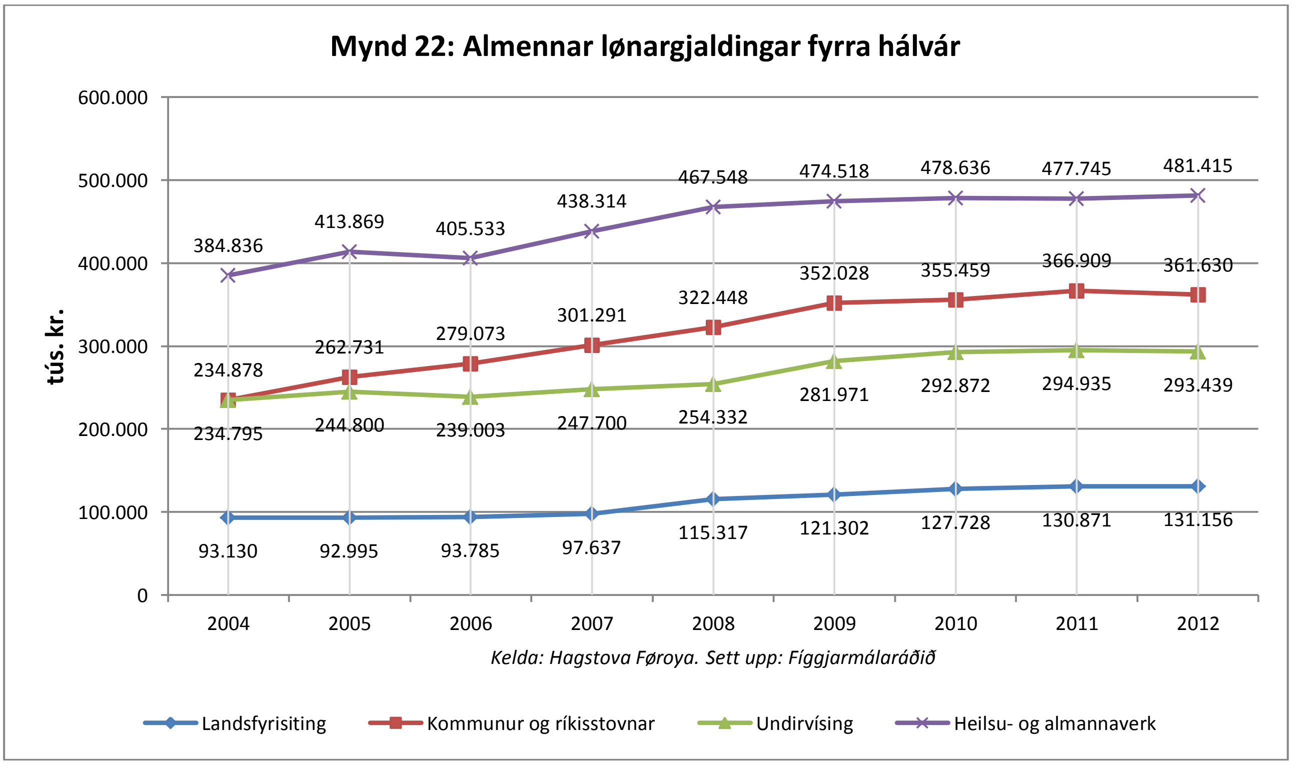
Mynd 22: Almennar lønargjaldingar fyrra hálvár
tús. kr.
600.000
500.000
400.000
300.000
200.000
100.000
0
384.836
413.869
405.533
438.314
467.548
474.518
478.636
477.745
481.415
234.878
262.731
279.073
301.291
322.448
352.028
355.459
366.909
361.630
234.795
244.800
239.003
247.700
254.332
281.971
292.872
294.935
293.439
93.130
92.995
93.785
97.637
115.317
121.302
127.728
130.871
131.156
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Landsfyrisiting
Kommunur og ríkisstovnar
Undirvísing
Heilsu- og almannaverk

Mynd 23: Føroyska bruttotjóðarúrtøkan í ársins prísum, 1998-2011

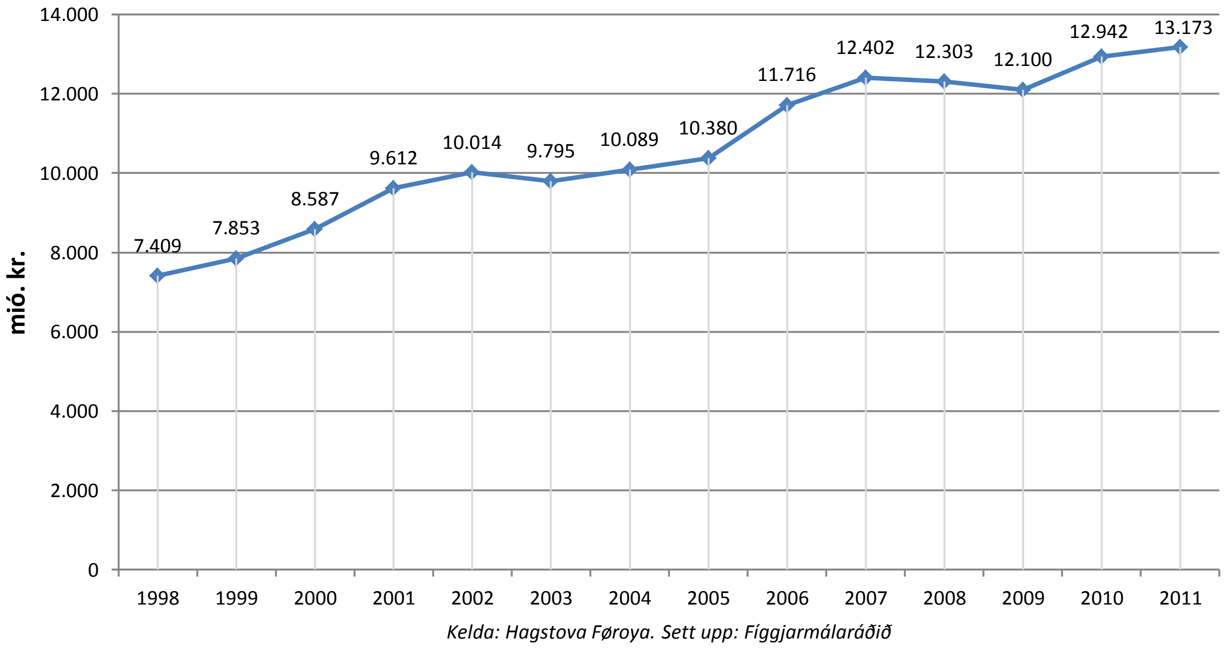

Mynd 24: Feskfiskaveiðan undir Føroyum í nøgd, 1993-2011
undantikið uppisjóarfisk

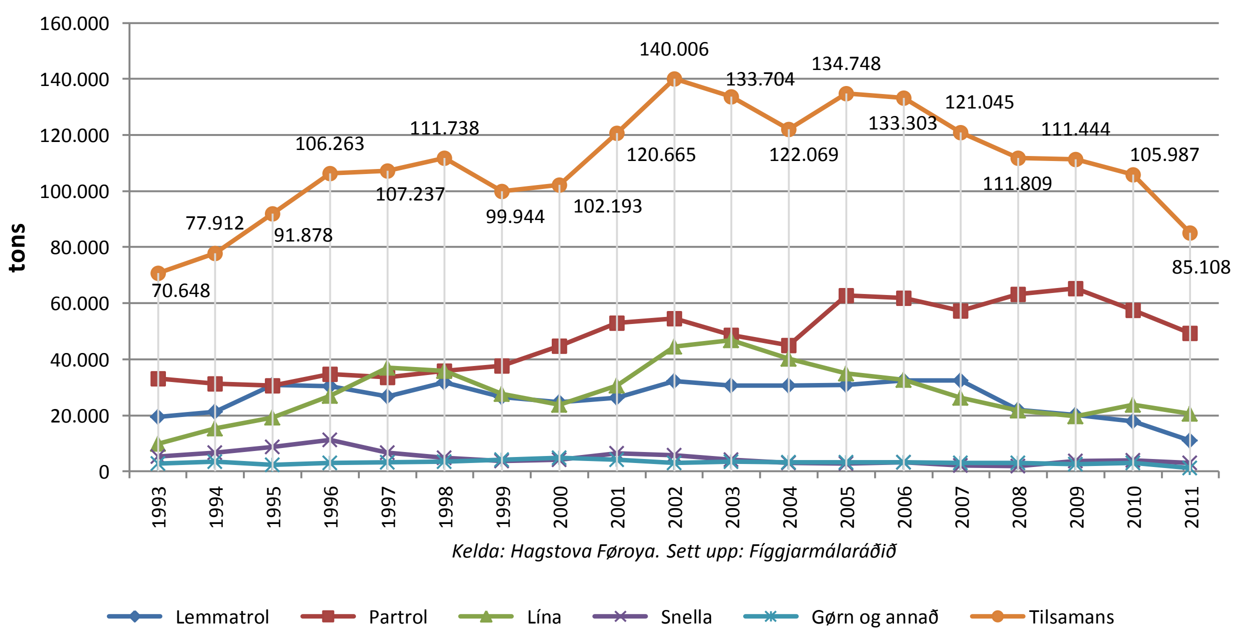

Mynd 25: Tøka av alifiski, 1996-2010

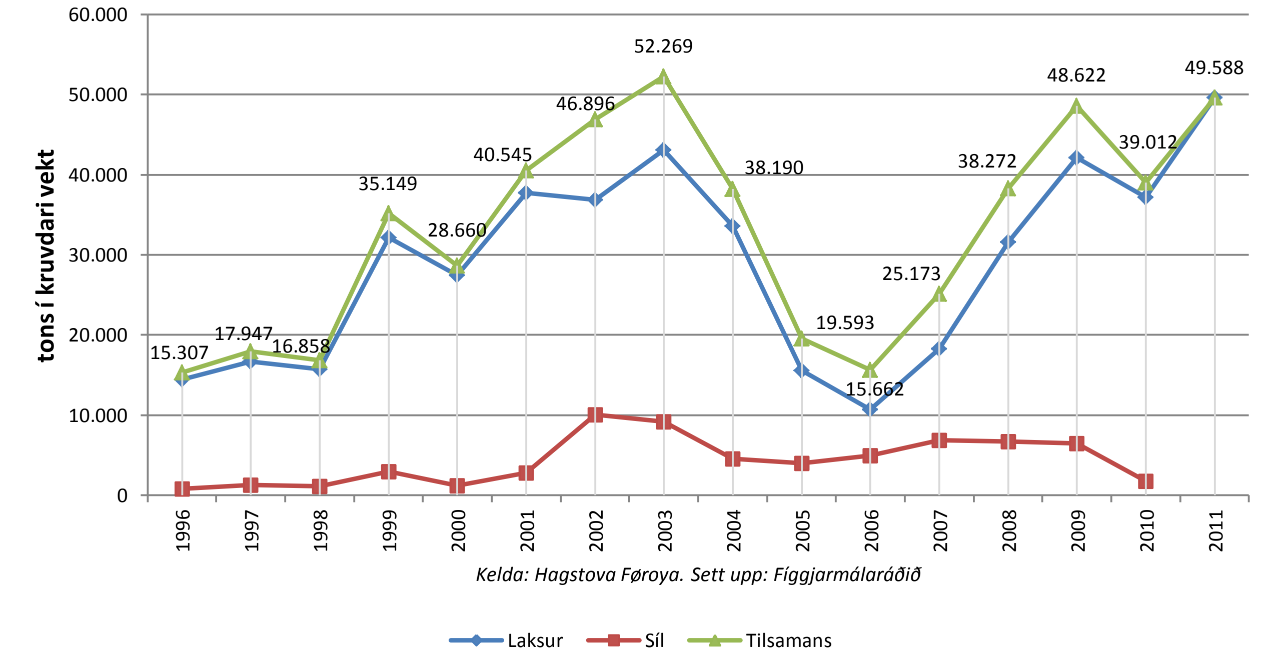

Mynd 26: Føroyski handilsjavnin, 1988-2011

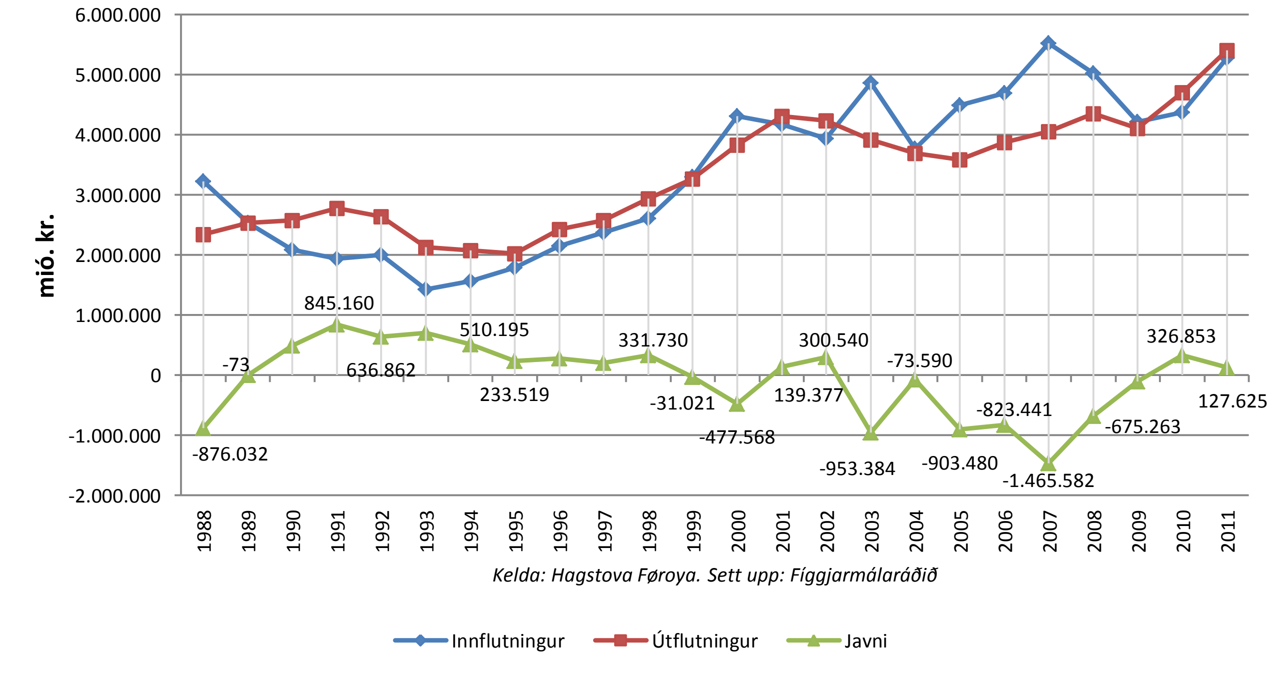

Mynd 27: Rakstrarviðurskifti gjaldjavnans, 1998-2010

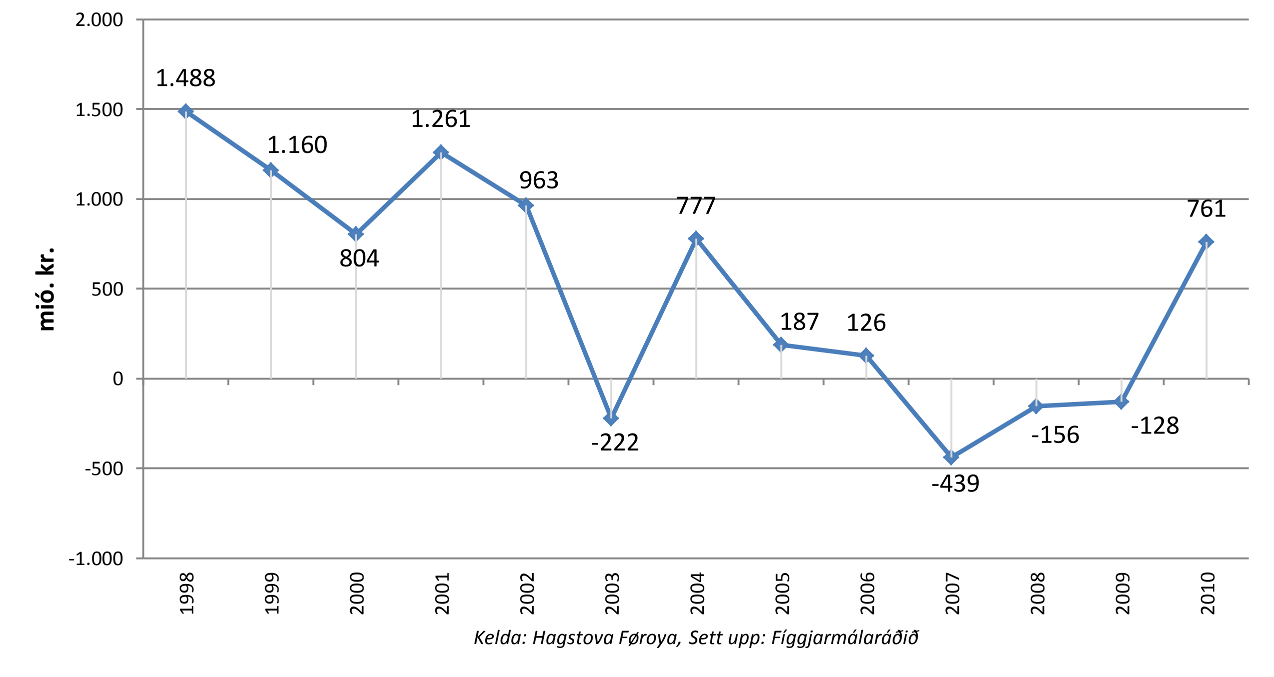

Mynd 28: Føroyski útflutningurin í nøgd og virði, 1993-2011

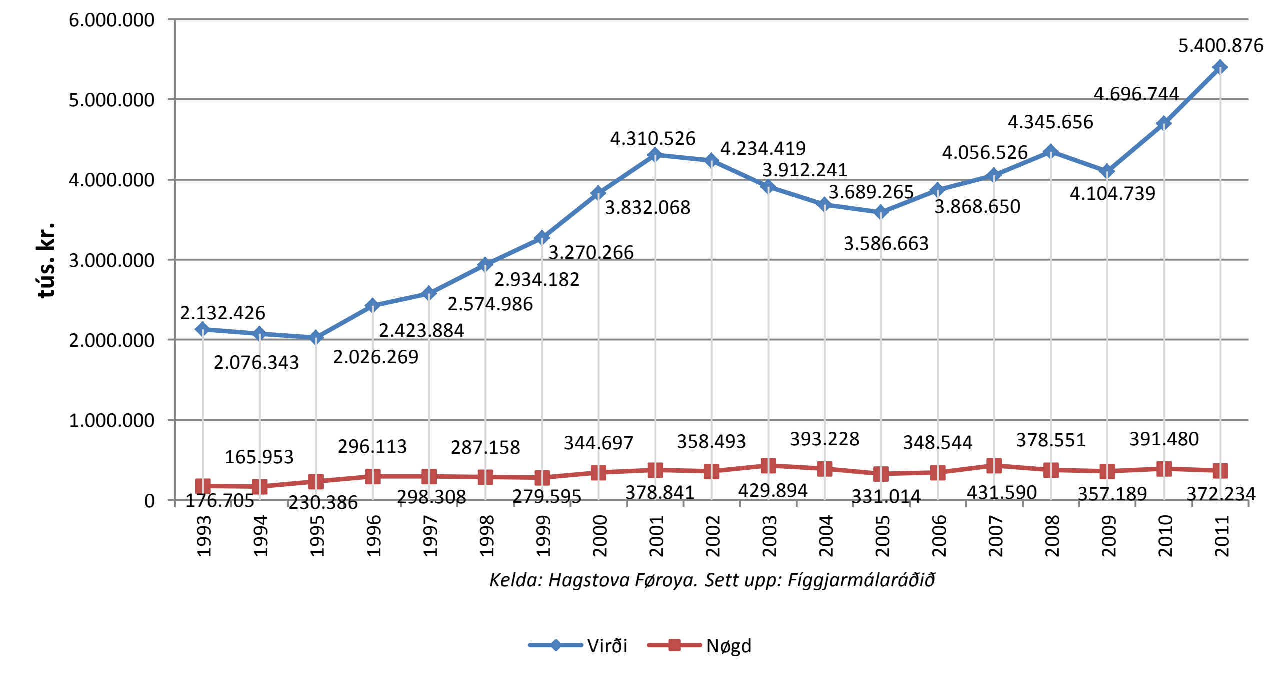

Mynd 29: Føroyski útflutningurin í nøgd og virði, jan. 2010- apr. 2012

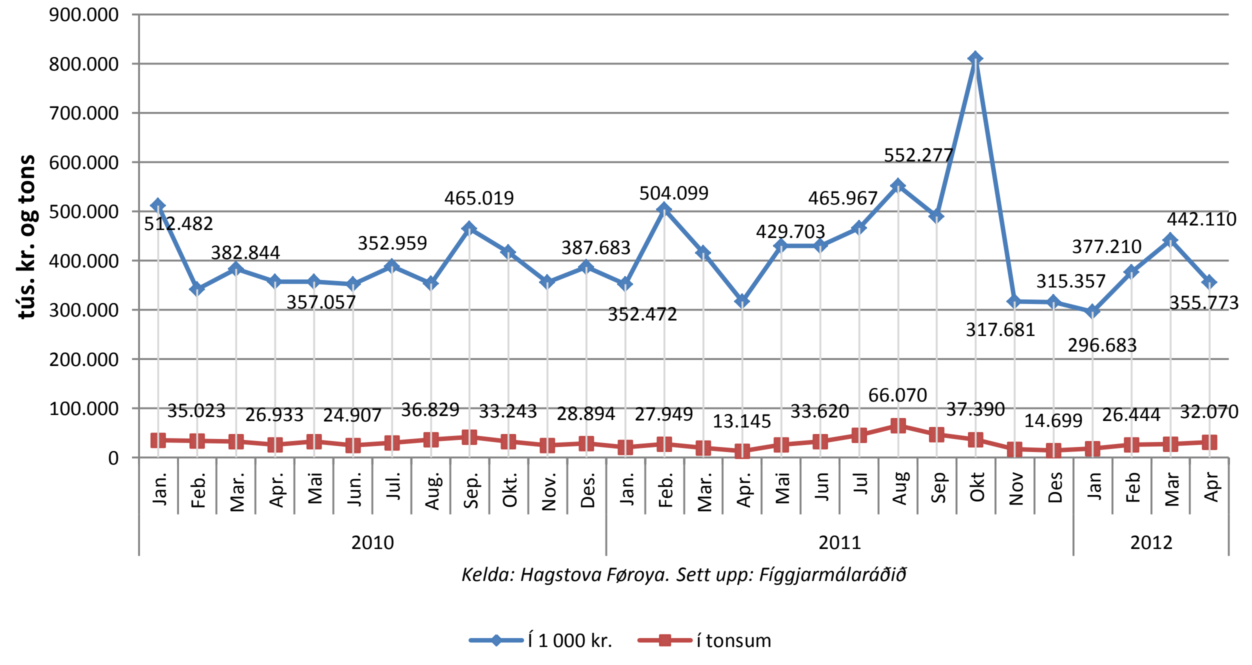

Mynd 30: Útflutningur og innflutningur, jan. 2010 - apr. 2012

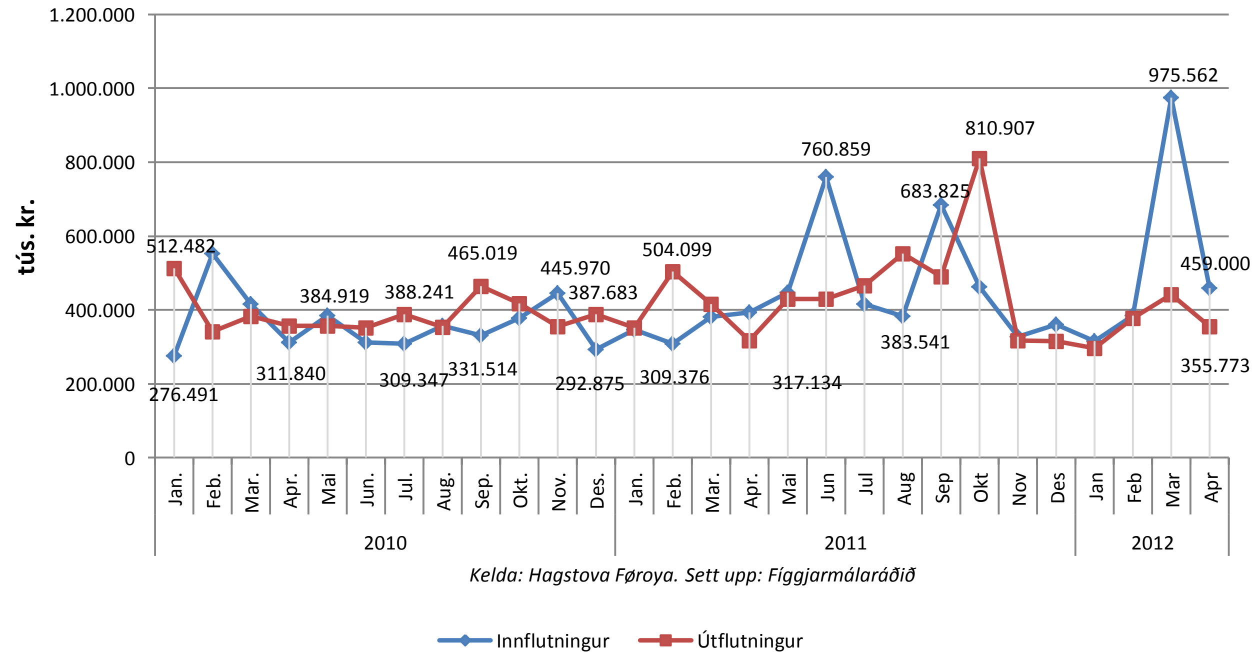

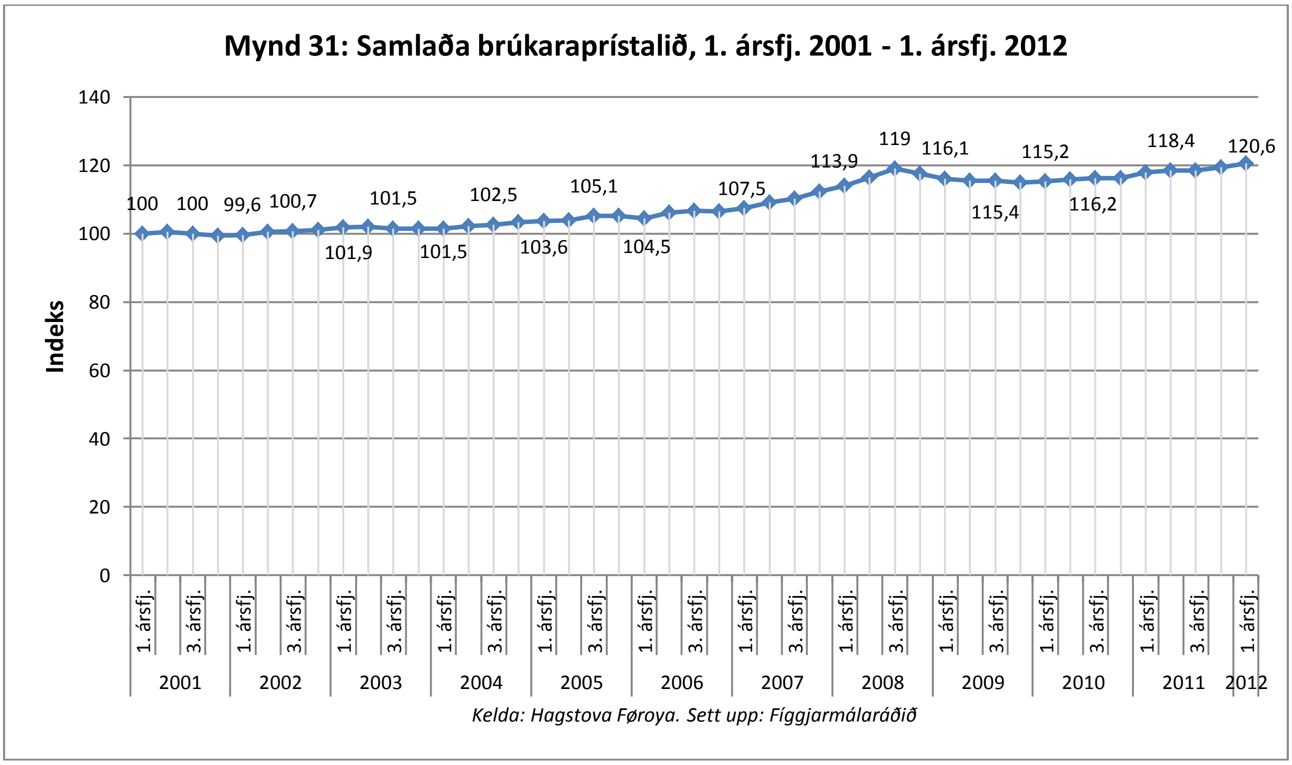
Mynd 31: Samlaða brúkaraprístalið, 1. ársfj. 2001 - 1. ársfj. 2012
Indeks
100
100
99,6
100,7
101,9
101,5
101,5
102,5
103,6
105,1
104,5
107,5
113,9
119
116,1
115,4
115,2
116,2
118,4
120,6
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

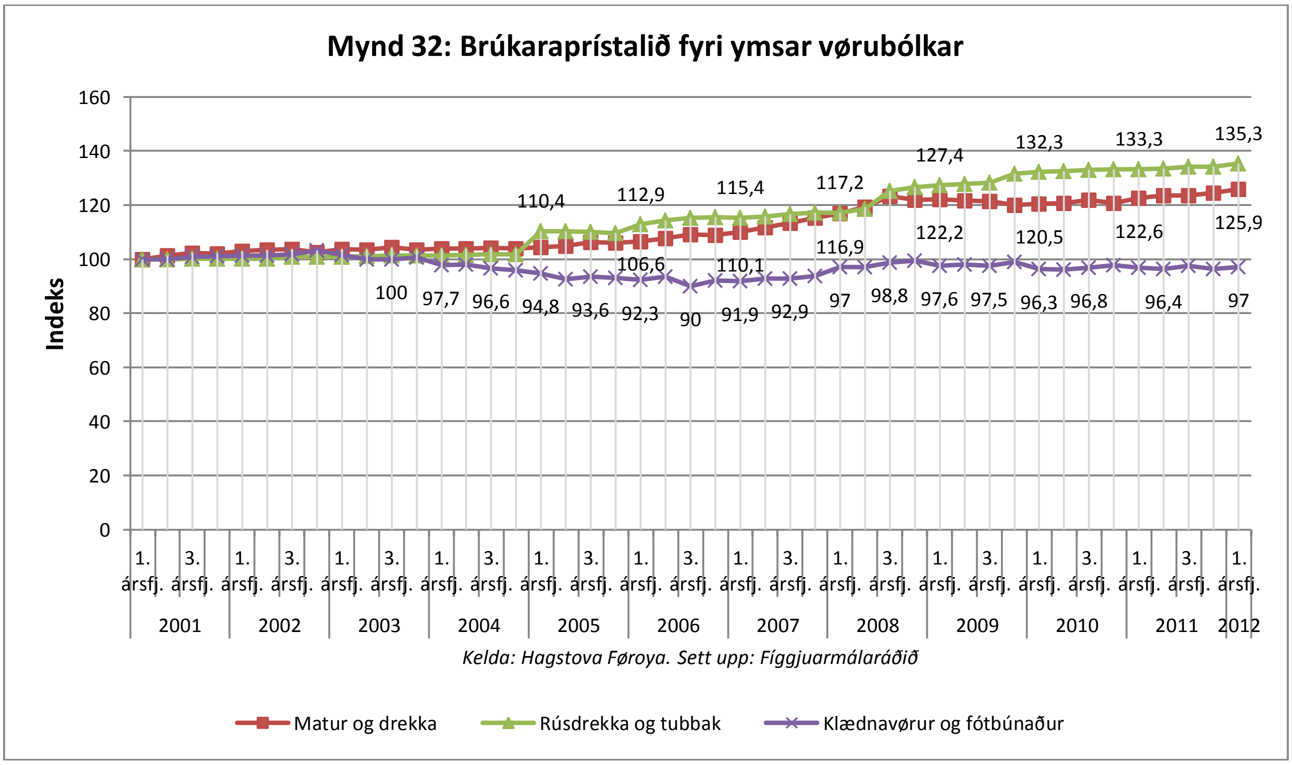
Mynd 32: Brúkaraprístalið fyri ymsar vørubólkar
Indeks
110,4
112,9
115,4
117,2
127,4
132,3
133,3
135,3
106,6
110,1
116,9
122,2
120,5
122,6
125,9
100
97,7
96,6
94,8
93,6
92,3
90
91,9
92,9
97
98,8
97,6
97,5
96,3
96,8
96,4
97
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjuarmálaráðið
Matur og drekka
Rúsdrekka og tubbak
Klædnavørur og fótbúnaður

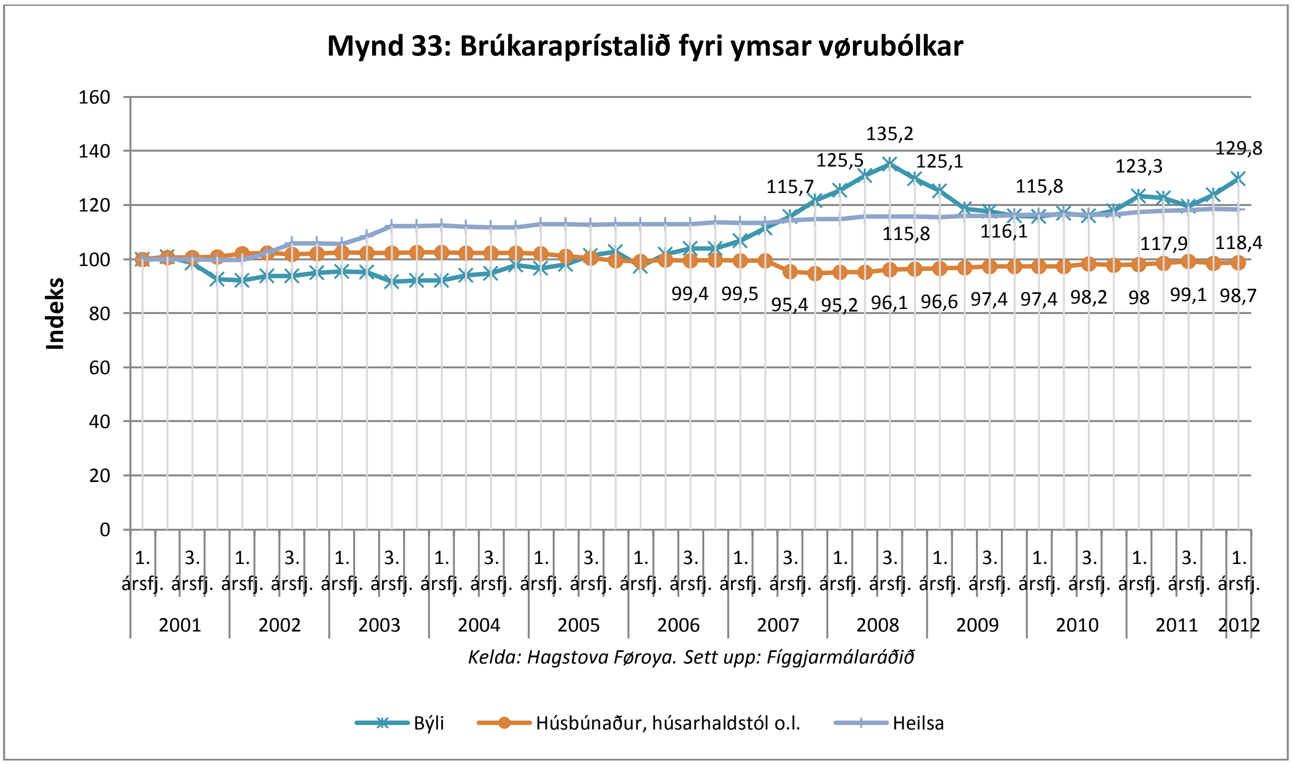
Mynd 33: Brúkaraprístalið fyri ymsar vørubólkar
Indeks
160
140
120
100
80
60
40
20
0
135,2
125,5
125,1
129,8
123,3
115,7
115,8
115,8
116,1
117,9
118,4
99,4
99,5
95,4
95,2
96,1
96,6
97,4
97,4
98,2
98
99,1
98,7
1. ársfj.
3. ársfj.
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Býli
Húsbúnaður, húsarhaldstól o.l.
Heilsa

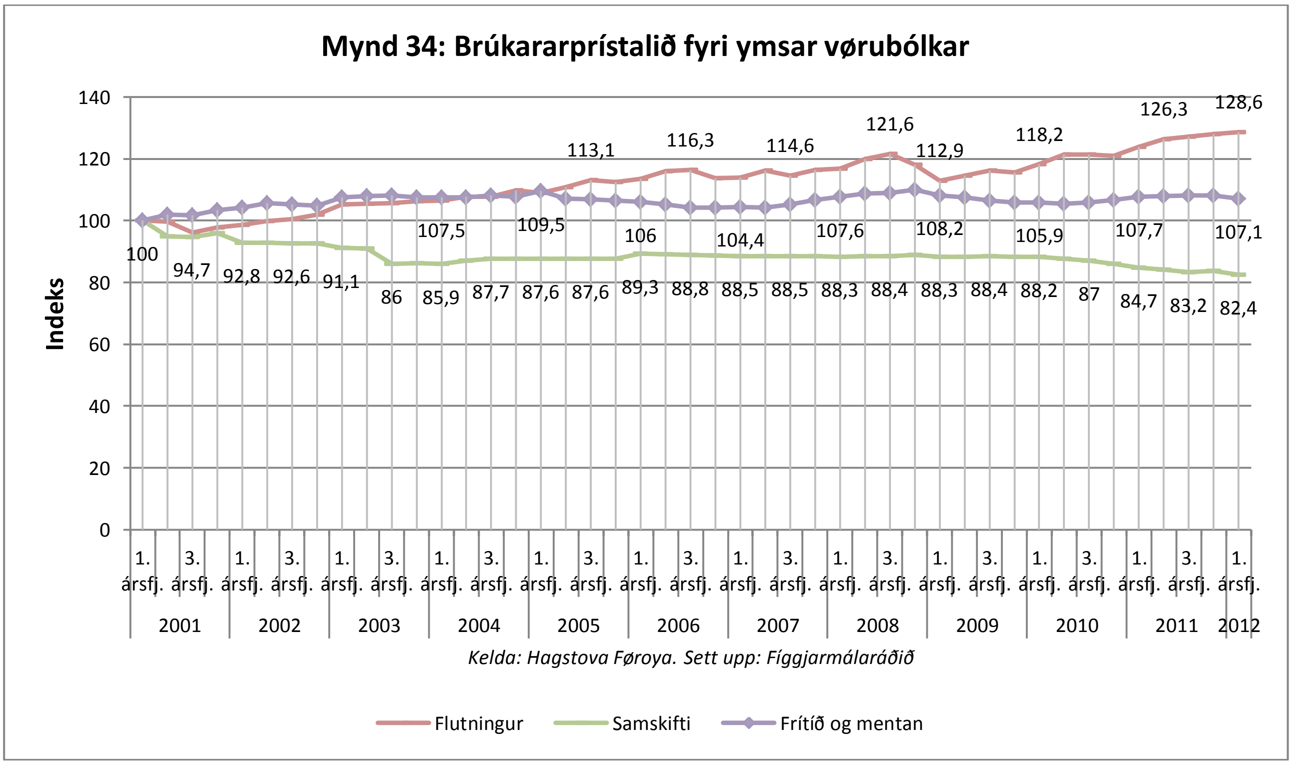
Mynd 34: Brúkararprístalið fyri ymsar vørubólkar
Indeks
140
120
100
80
60
40
20
0
126,3
128,6
121,6
118,2
116,3
114,6
113,1
112,9
107,5
109,5
106
104,4
107,6
108,2
105,9
107,7
107,1
100
94,7
92,8
92,6
91,1
86
85,9
87,7
87,6
87,6
89,3
88,8
88,5
88,5
88,3
88,4
88,3
88,4
88,2
87
84,7
83,2
82,4
1. ársfj.
3. ársfj.
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Flutningur
Samskifti
Frítíð og mentan

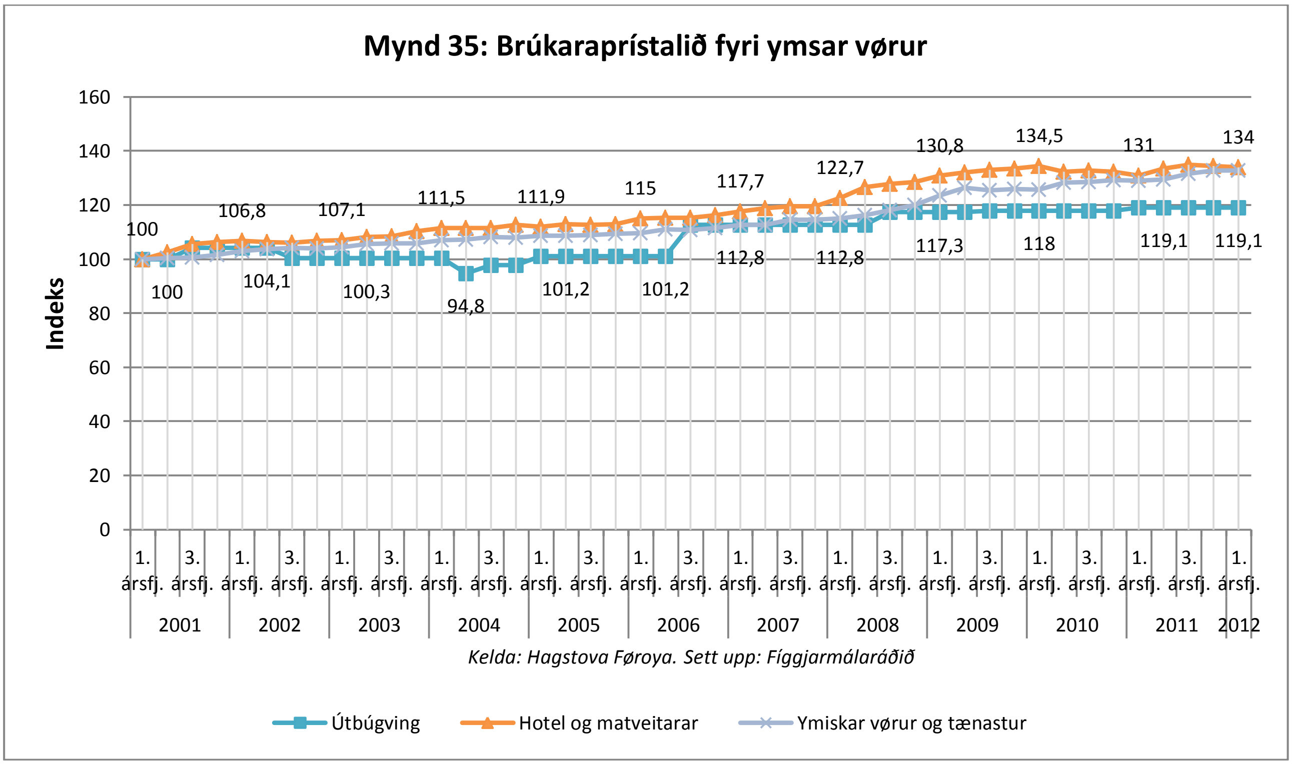
Mynd 35: Brúkaraprístalið fyri ymsar vørur
Indeks
160
140
120
100
80
60
40
20
0
100
106,8
107,1
111,5
111,9
115
117,7
122,7
130,8
134,5
131
134
100
104,1
100,3
94,8
101,2
101,2
112,8
112,8
117,3
118
119,1
119,1
1. ársfj.
3. ársfj.
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Hagstova Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Útbúgving
Hotel og matveitarar
Ymiskar vørur og tænastur

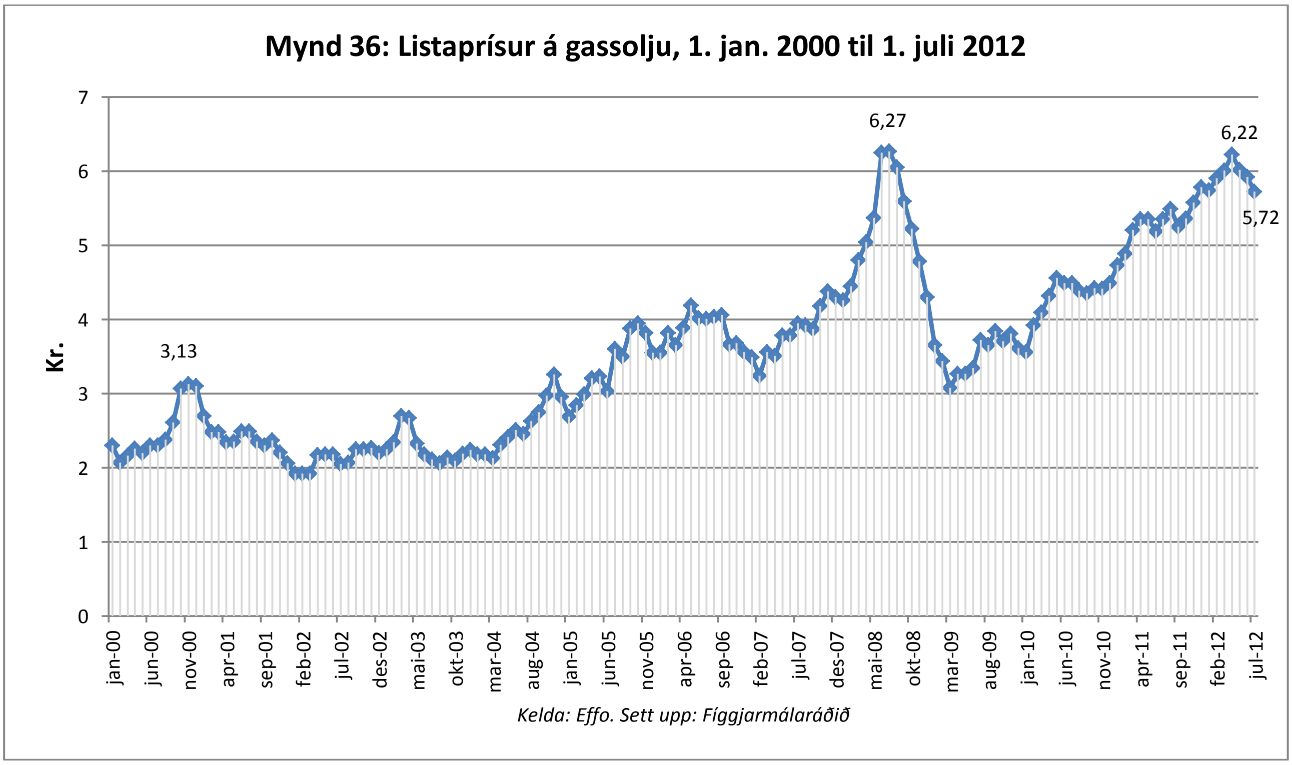
Mynd 36: Listaprísur á gassolju, 1. jan. 2000 til 1. juli 2012
Kr.
7
6
5
4
3
2
1
0
3,13
6,27
6,22
5,72
jan-00
jun-00
nov-00
apr-01
sep-01
feb-02
jul-02
des-02
mai-03
okt-03
mar-04
aug-04
jan-05
jun-05
nov-05
apr-06
sep-06
feb-07
jul-07
des-07
mai-08
okt-08
mar-09
aug-09
jan-10
jun-10
nov-10
apr-11
sep-11
feb-12
jul-12
Kelda: Effo. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

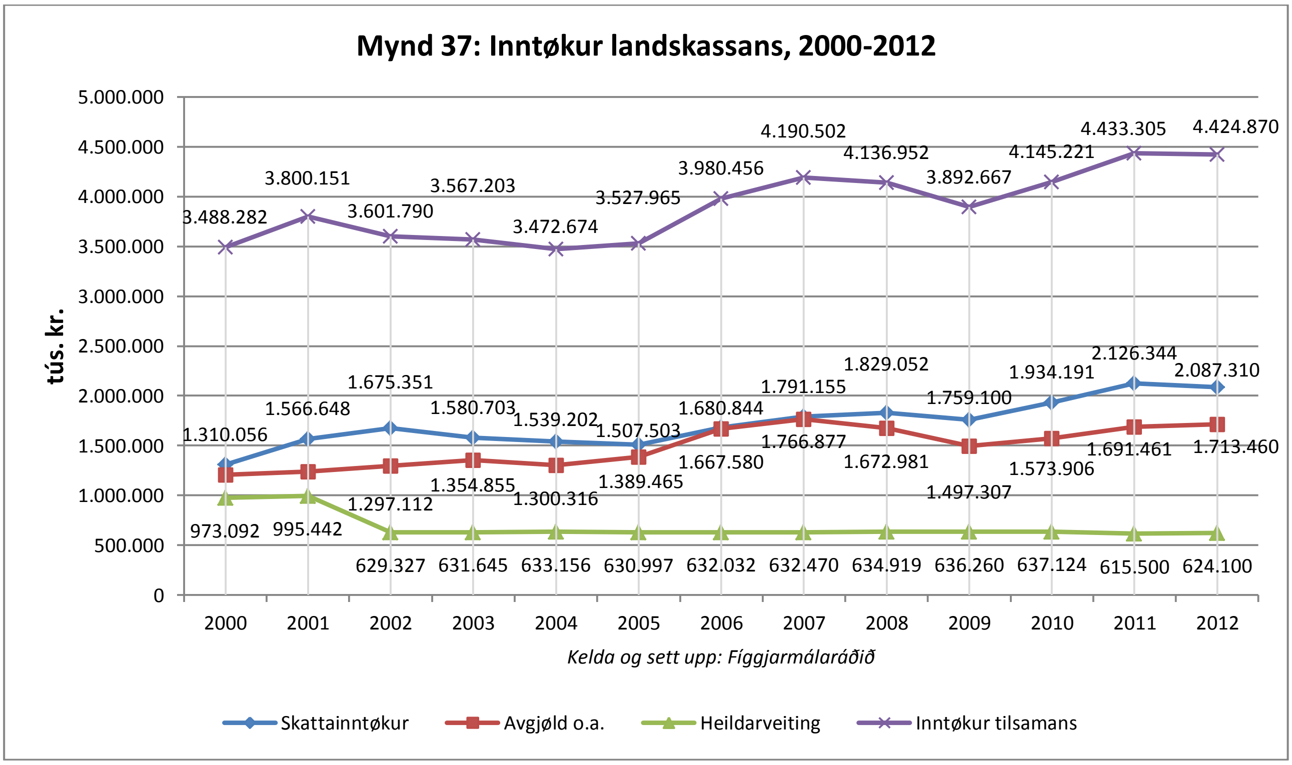
Mynd 37: Inntøkur landskassans, 2000-2012
tús. kr.
Kelda og sett upp: Fíggjarmálaráðið
Skattainntøkur
Avgjøld o.a.
Heildarveiting
Inntøkur tilsamans

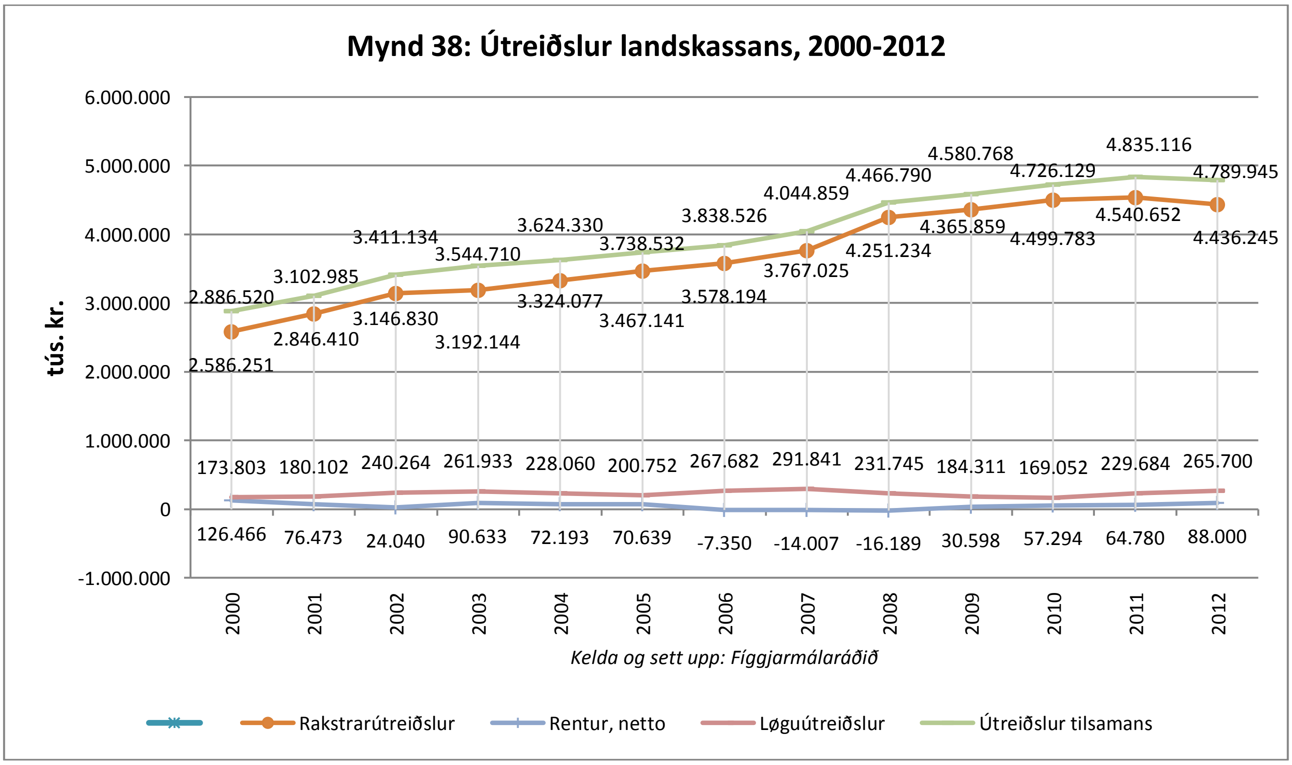
Mynd 38: Útreiðslur landskassans, 2000-2012
tús. kr.
Kelda og sett upp: Fíggjarmálaráðið
Rakstrarútreiðslur
Rentur, netto
Løguútreiðslur
Útreiðslur tilsamans

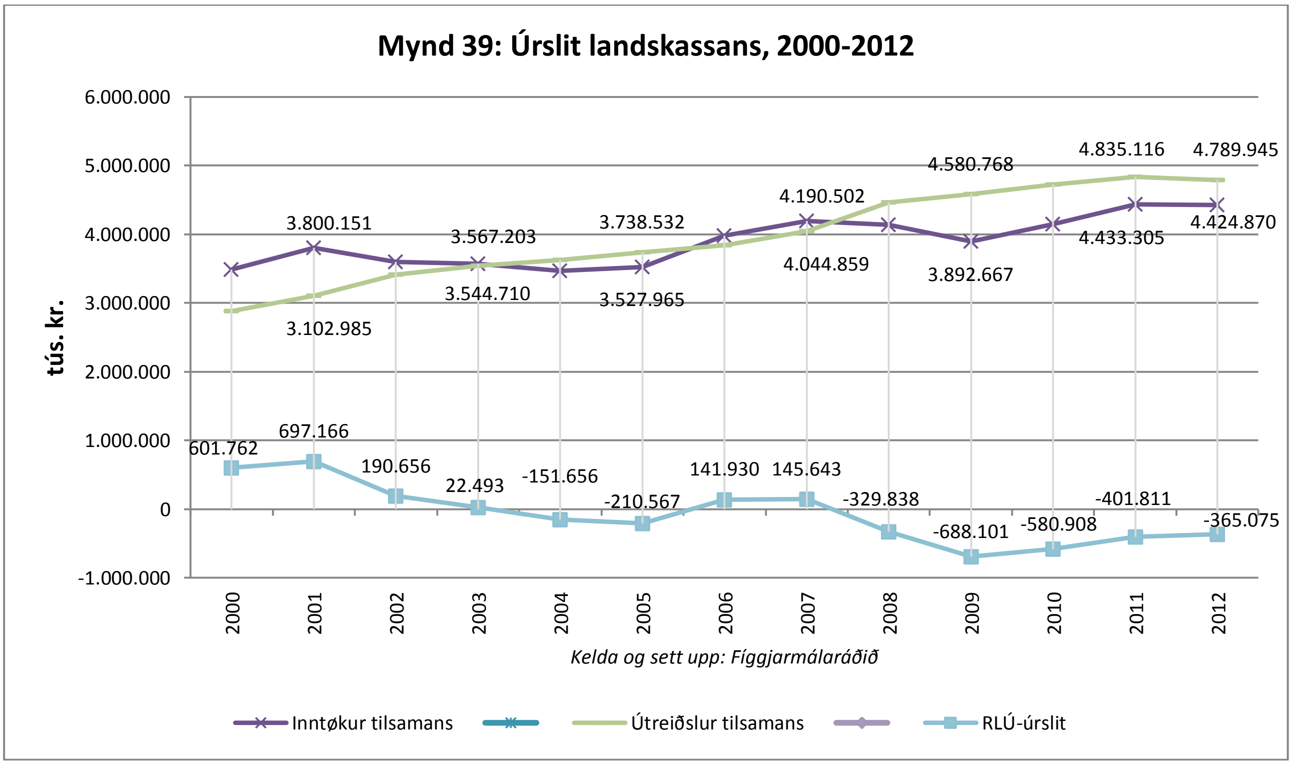

Mynd 39: Úrslit landskassans, 2000-2012
tús. kr.
6.000.000
5.000.000
4.000.000
3.000.000
2.000.000
1.000.000
0
-1.000.000
3.800.151
3.567.203
3.738.532
4.190.502
4.580.768
4.835.116
4.789.945
4.044.859
3.892.667
4.433.305
4.424.870
3.544.710
3.527.965
3.102.985
601.762
697.166
190.656
22.493
-151.656
-210.567
141.930
145.643
-329.838
-688.101
-580.908
-401.811
-365.075
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda og sett upp: Fíggjarmálaráðið
Inntøkur tilsamans
Útreiðslur tilsamans
RLÚ-úrslit

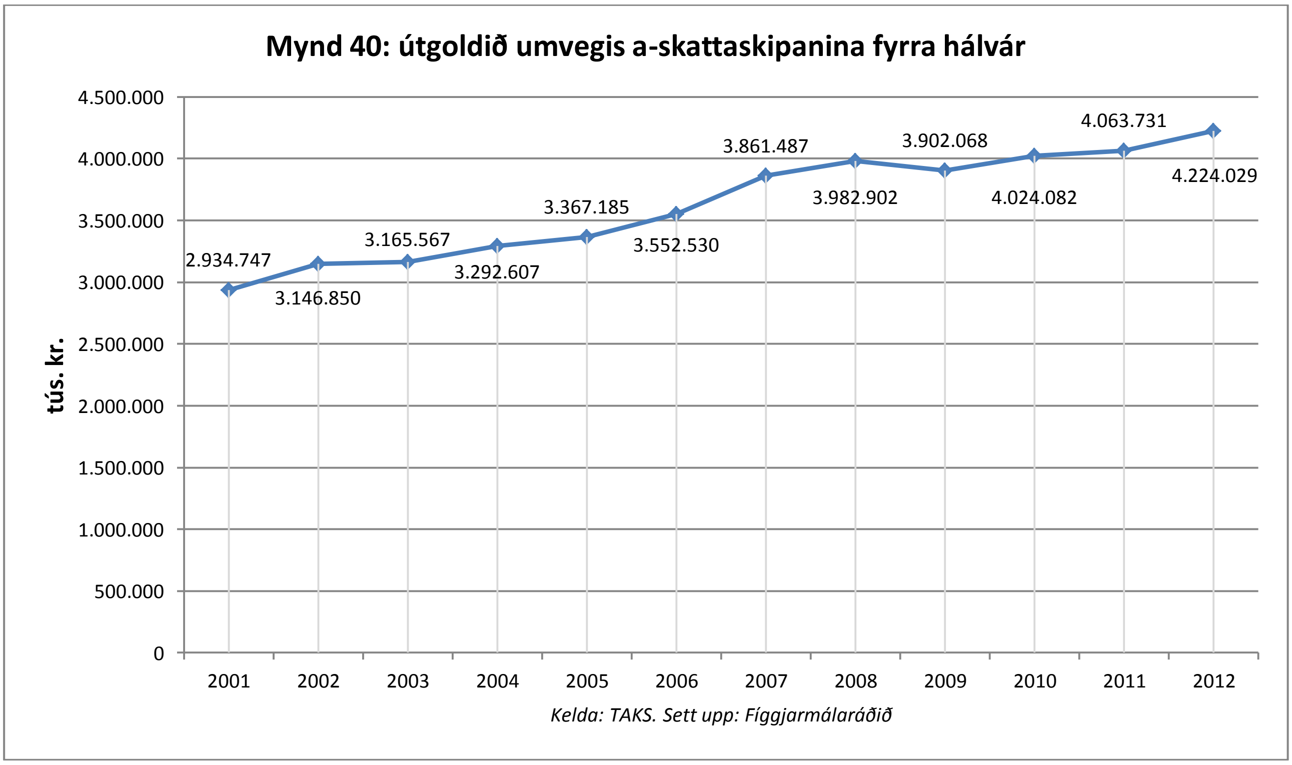

Mynd 40: útgoldið umvegis a-skattaskipanina fyrra hálvár
tús. kr.
4.500.000
4.000.000
3.500.000
3.000.000
2.500.000
2.000.000
1.500.000
1.000.000
500.000
0
2.934.747
3.146.850
3.165.567
3.292.607
3.367.185
3.552.530
3.861.487
3.982.902
3.902.068
4.024.082
4.063.731
4.224.029
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: TAKS. Sett upp: Fíggjarmálaráðið

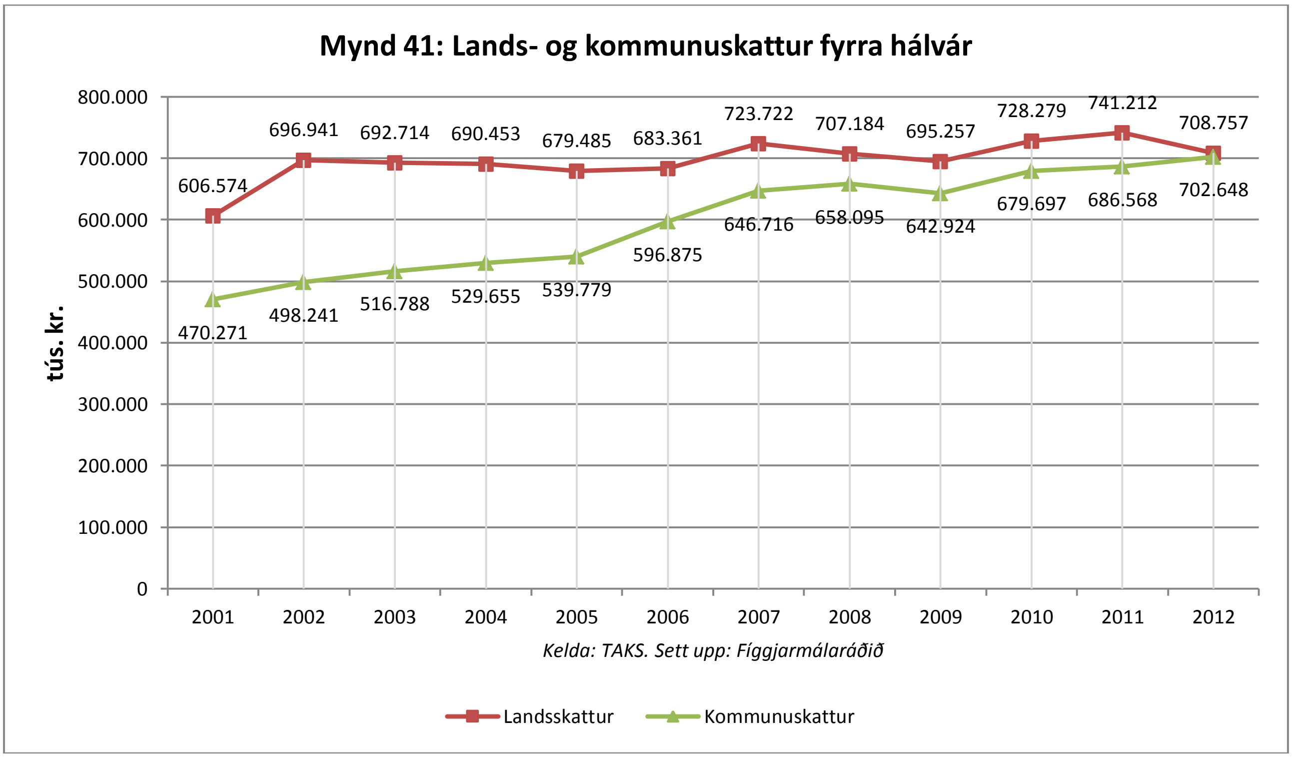
Mynd 41: Lands- og kommunuskattur fyrra hálvár
800.000
700.000
600.000
500.000
400.000
300.000
200.000
100.000
0
túš. kr.
606.574
696.941
692.714
690.453
679.485
683.361
723.722
707.184
695.257
728.279
741.212
708.757
470.271
498.241
516.788
529.655
539.779
596.875
646.716
658.095
642.924
679.697
686.568
702.648
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: TAKS. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Landsskattur
Kommunuskattur

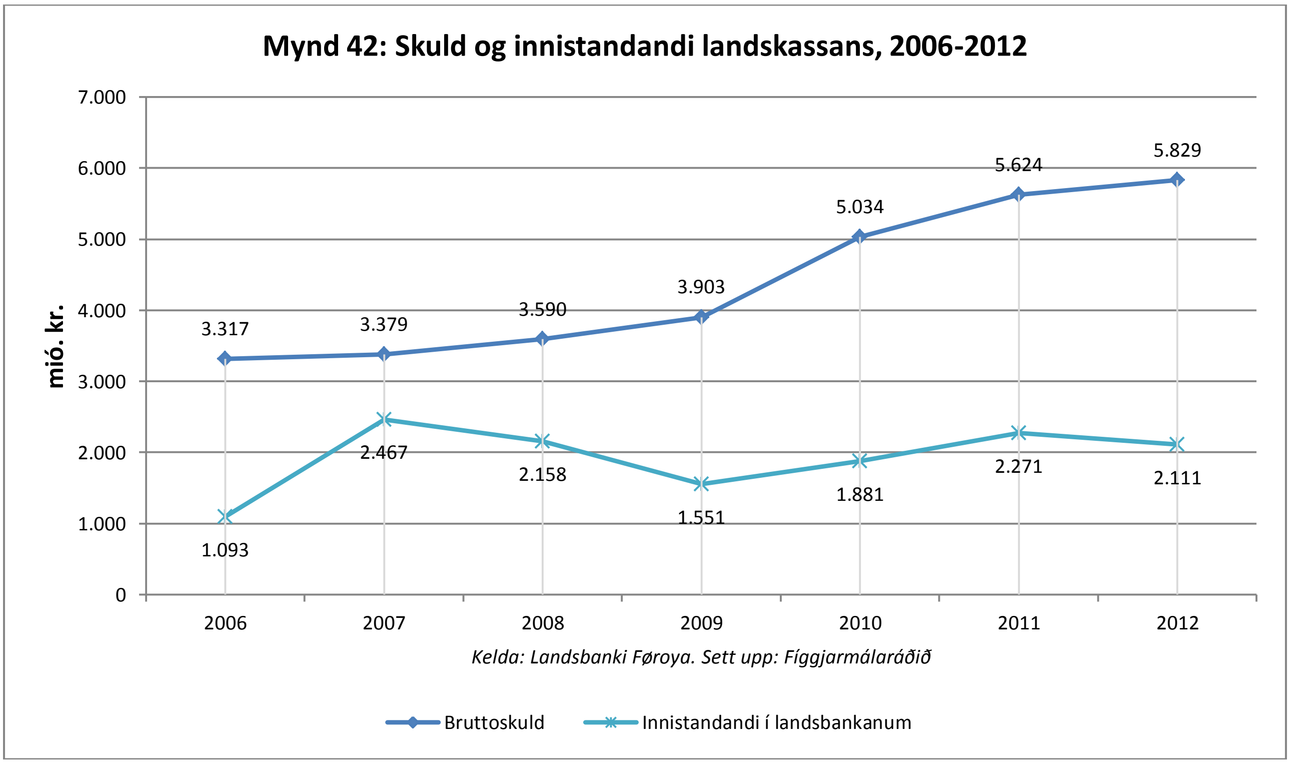
Mynd 42: Skuld og innistandandi landskassans, 2006-2012
7.000
6.000
5.000
4.000
3.000
2.000
1.000
0
mió. kr.
3.317
3.379
3.590
3.903
5.034
5.624
5.829
1.093
2.467
2.158
1.551
1.881
2.271
2.111
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Kelda: Landsbanki Føroya. Sett upp: Fíggjarmálaráðið
Bruttoskuld
Innistandandi í landsbankanum

Mynd 43: Samlað konjunkturbarometur, juni 06 - juni 12

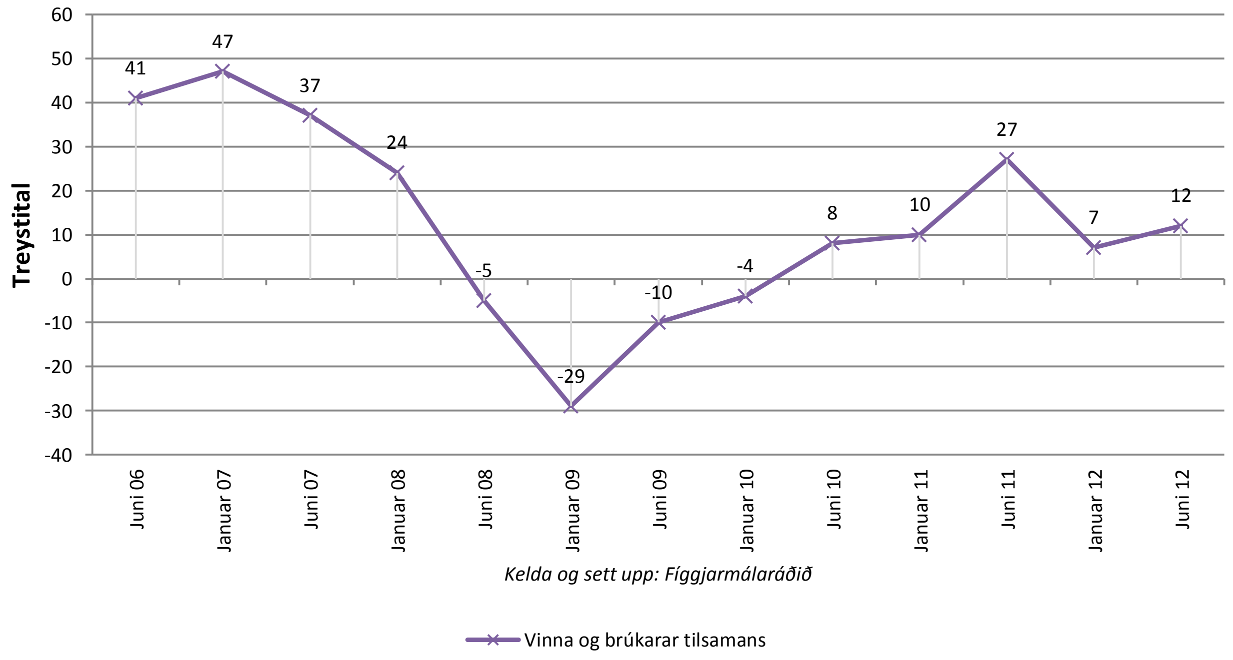

Mynd 44: Konjunkturbarometur fyri brúkarar, juni 06 - juni 12

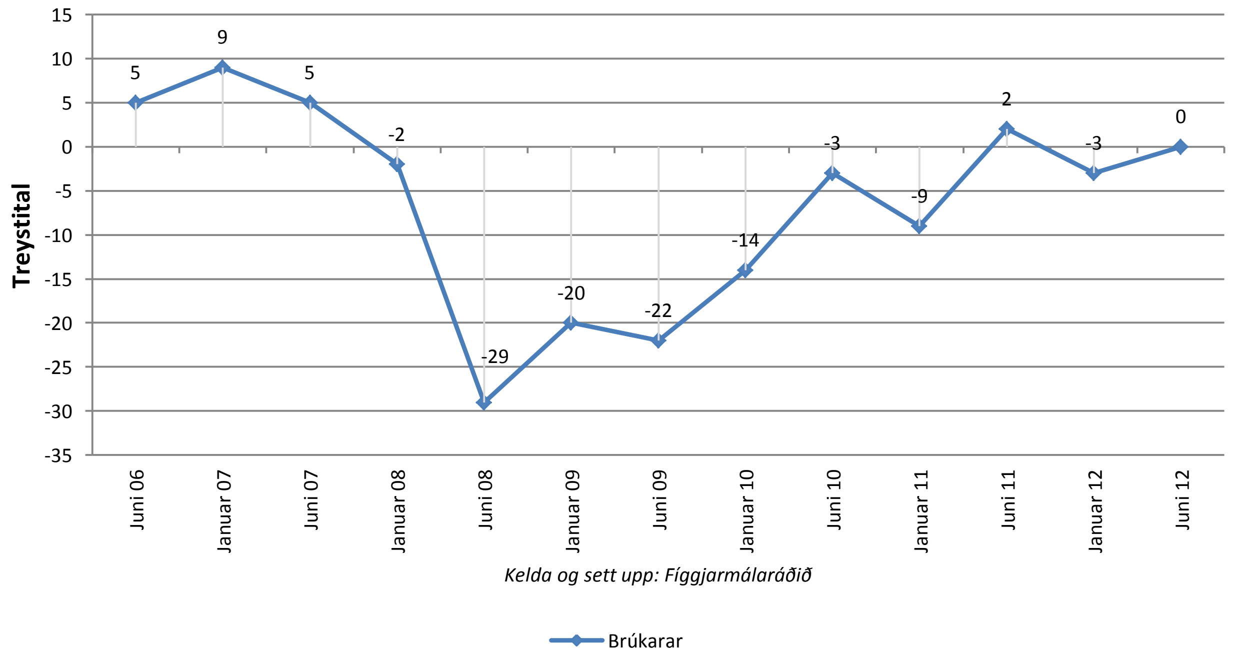

Mynd 45: Konjunkturbaormetur fyri vinnugreinar, juni 06 - juni 12

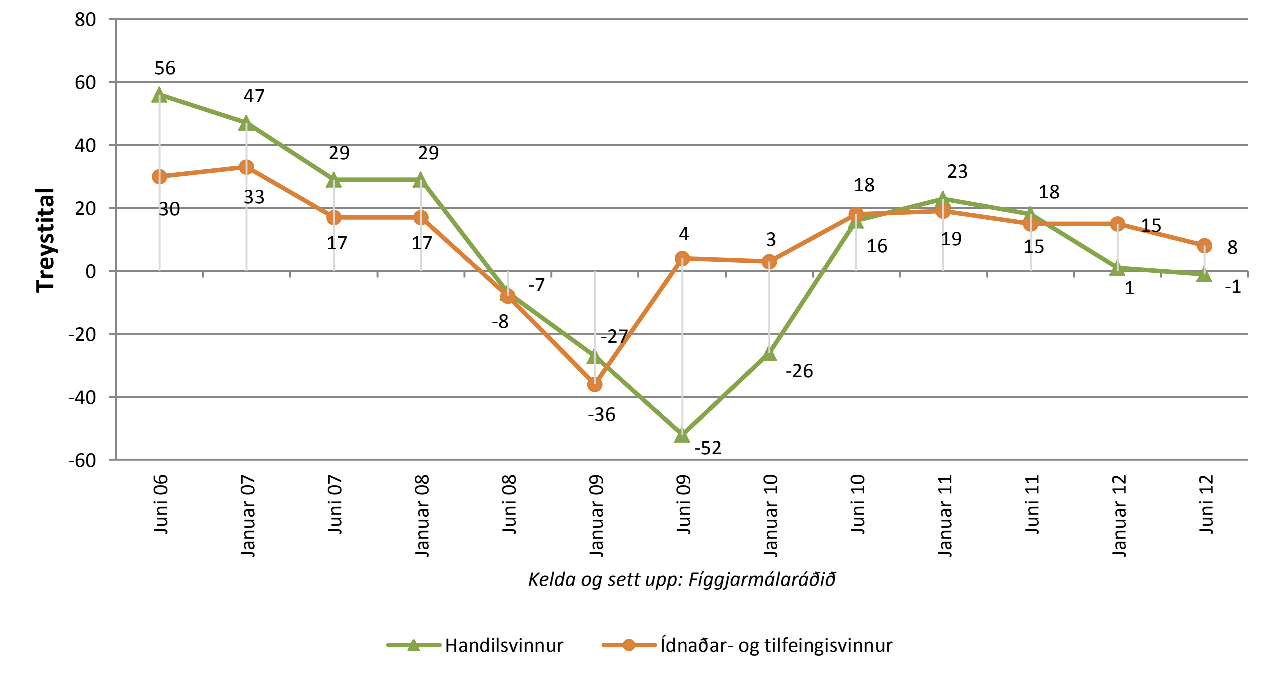

Mynd 46: Konjunkturbaormetur fyri vinnugreinar, juni 06 - juni 12